

UMOWA
MIEDZY POLSKĄ RZECZĄPOSPOLITĄ LUDOWĄ A WĘGIERSKĄ REPUBLIKĄ LUDOWĄ O OBRODIE PRAWNYM
W SPRAWACH CYWILNYCH, RODZINNYCH I KARNYCH, PODPISANA W BUDAPESZCIE DNIA 6 MARCA 1959 R.

W Imieniu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

RADA PAŃSTWA
 POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 6 marca 1959 roku podpisana została w Budapeszcie Umowa między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Węgierską Republiką Ludową o obrocie prawnym w sprawach cywilnych, rodzinnych i karnych, o następującej treści:

UMOWA

między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Węgierską Republiką Ludową o obrocie prawnym w sprawach cywilnych, rodzinnych i karnych

Rada Państwa Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Rada Prezydyjna Węgierskiej Republiki Ludowej, kierując się pragnieniem umocnienia współpracy między obu Państwami również w zakresie wzajemnego obrotu prawnego, postanowiły zawrzeć Umowę o obrocie prawnym w sprawach cywilnych, rodzinnych i karnych i w tym celu wyznaczyły swych Pełnomocników:

Rada Państwa Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej —
 Adama Willmanna, Ambasadora Nadzwyczajnego i Pełnomocnego Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w Budapeszcie,

Rada Prezydyjna Węgierskiej Republiki Ludowej —
 dr Ferenc Nezvála, Ministra Sprawiedliwości Węgierskiej Republiki Ludowej,

którzy po wymianie swych pełnomocnictw, uznanych za dobre i sporządzone w należytej formie, zgodzili się na następujące postanowienia:

SZERZODÉS

a Lengyel Népköztársaság és a Magyar Népköztársaság között a polgári, családi és bünygi jogsegélyről

A Lengyel Népköztársaság Államtanácsa és a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa attól az óhajtól áthatva, hogy a két állam közötti együttműködés a kölcsönös jogsegélyforgalom területén is megerősödjék, elhatározták, hogy polgári, családi és bünygi jogsegélyszerződést kötnek és ebből a célból Meghatalmazottáikká kinevezték:

a Lengyel Népköztársaság Államtanácsa
 Adam Willmann, a Lengyel Népköztársaság budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet;

a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa
 dr. Nezvál Ferencet, a Magyar Népköztársaság igazságügy-miniszterét;

akik jó és kellő alakban talált meghatalmazásaik kicserélése után az alábbiakban állapodtak meg:

CZĘŚĆ PIERWSZA

POSTANOWIENIA OGÓLNE

Artykuł 1

Ochrona prawna

1. Obywatele każdej z Umawiających się Stron korzystają na obszarze drugiej Umawiającej się Strony z takiej samej ochrony prawnej osoby i majątku, jaka przysługuje obywatelom tej Umawiającej się Strony.

2. Postanowienie ustępu 1 stosuje się odpowiednio do osób prawnych.

Artykuł 2

Udzielanie pomocy prawnej

1. Sądy, prokuratury i państwowe biura notarialne Umawiających się Stron udzielają sobie wzajemnie pomocy prawnej w sprawach cywilnych, rodzinnych i karnych.

2. Organy wymienione w ustępie 1 udzielają pomocy prawnej również innym organom, działającym w zakresie spraw cywilnych, rodzinnych i karnych.

Artykuł 3

Tryb porozumiewania się

1. Przy udzielaniu pomocy prawnej organy Umawiających się Stron wymienione w artykule 2 ustęp 1 porozumiewają się ze sobą bezpośrednio, jeżeli w poszczególnych przypadkach niniejsza Umowa nie stanowi inaczej.

2. Inne organy działające w sprawach cywilnych, rodzinnych i karnych kierują swoje wnioski do sądów, jeżeli w poszczególnych przypadkach niniejsza Umowa nie stanowi inaczej.

Artykuł 4

Zakres pomocy prawnej

Zakres pomocy prawnej obejmuje podejmowanie poszczególnych czynności procesowych, a w szczególności sporządzanie i przesyłanie akt i pism, dokonywanie rewizji i zatrzymania lub zajęcia, przesyłanie i wydawanie przedmiotów, przeprowadzanie czynności dowodowych w drodze przesłuchiwania stron procesowych, oskarżonych, świadków, biegłych i innych uczestników postępowania, dokonywania oględzin sądowych oraz załatwianie wniosków o doręczenie.

Artykuł 5

Forma wniosku o udzielenie pomocy prawnej

1. Wniosek o udzielenie pomocy prawnej powinien zawierać:

- a) oznaczenie organu wzywającego;
- b) oznaczenie organu wzywonego;
- c) określenie sprawy, w której żąda się udzielenia pomocy prawnej;
- d) nazwiska i imiona, miejsce zamieszkania lub pobytu, obywatelstwo, zawód stron i oskarżonych oraz w sprawach karnych w miarę możliwości miejsce i datę urodzenia oskarżonych, jak również nazwiska i imiona ich rodziców;
- e) nazwiska i adresy przedstawicieli lub obrońców;

ELSO RÉSZ

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Jogvédelem

(1) A Szerződő Felek állampolgárai a másik Szerződő Fél területén személyi és vagyoni jogaikat illetően ugyanolyan jogvédelemben részesülnek, mint ennek a Szerződő Félnek állampolgárai.

(2) Az (1) bekezdés rendelkezéseit a jogi személyekre is megfelelően alkalmazni kell.

2. cikk

Jogsegély nyújtása

(1) A Szerződő Felek bíróságai, ügyészségei és állami közjegyzői polgári, családjogi és bűnügyekben kölcsönösen jogsegélyt nyújtanak egymásnak.

(2) Az (1) bekezdésben említett hatóságok a polgári, családjogi és bűnügyekben eljáró egyéb hatóságoknak is jogsegélyt nyújtanak.

3. cikk

Az érintkezés módja

(1) A jogsegélyforgalomban a Szerződő Feleknek a 2. cikk (1) bekezdésében említett hatóságai közvetlenül érintkeznek egymással, amennyiben a jelen szerződés egyes esetekről másként nem rendelkezik.

(2) A polgári, családjogi és bűnügyekben eljáró egyéb hatóságok megkereséseiket a bíróságokhoz intézik, amennyiben a jelen Szerződés egyes esetekre másként nem rendelkezik.

4. cikk

A jogsegély terjedelme

A jogsegély kiterjed az egyes eljárási cselekmények jesítésére, különösen ügyiratok és iratok beszerzésére és megküldésére, házkutatásra, személymotosásra, letartóztatásra, továbbá tárgyak lefoglalására, megküldésére és kiadására, felek, terheltek, tanúk, szakértők és az eljárásban résztvevő más személyek meghallgatásából álló bizonyítástelvétele, bírói szemle foganatosítására, valamint kézbesítési kérelmek elintézésére.

5. cikk

A jogsegély iránti megkeresés alakiságai

(1) A jogsegély iránti megkeresésnek tartalmaznia kell:

- a) a megkereső hatóság megjelölését,
- b) a megkeresett hatóság megjelölését,
- c) annak az ügynek a megjelölését, amelyben a jogsegélyt kéri,
- d) a felek és a terheltek családi és utónevét, lakó- vagy tartózkodási helyét, állampolgárságát, foglalkozását, valamint a bűnügyekben — lehetőség szerint — a terheltek születési helyét és idejét, továbbá szülei családi és utónevét,
- e) a jogi képviselők vagy védők nevét és címét.

- f) treść wniosku i dane niezbędne do jego wykonania, a w sprawach karnych również opis czynu przestępczego.
2. Do wniosków o udzielenie pomocy prawnej Umawiające się Strony będą używać w miarę potrzeby dwujęzycznych formularzy, których teksty przekazują sobie wzajemnie.

Artykuł 6

Sposób załatwienia wniosków

1. Organ wezwany załatwia wnioski o udzielenie pomocy prawnej zgodnie z prawem wewnętrznym swego Państwa.
2. Organ wezwany stosuje na wniosek organu wzywającego przepisy postępowania Umawiającej się Strony, od której pochodzi wniosek, jeżeli przepisy te nie są sprzeczne z prawem Strony wezwanej.
3. Jeżeli organ wezwany nie jest właściwy do załatwienia wniosku, przekazuje go z urzędu właściwemu organowi i zawiadamia o tym organ wzywający.
4. Jeżeli adres osoby wskazanej we wniosku nie jest znany lub jeżeli okaże się błędny, wówczas organ wezwany podejmie odpowiednie kroki celem ustalenia adresu. W przypadku gdy ustalenie adresu okaże się niemożliwe, organ wezwany zawiadomi o tym organ wzywający, zwracając jednocześnie wniosek o udzielenie pomocy prawnej.
5. Organ wezwany na prośbę organu wzywającego zawiadamia go we właściwym czasie o miejscu i terminie dokonania żądanej pomocy prawnej.
6. Organ wezwany zwraca akta organowi wzywającemu po wykonaniu wniosku o pomoc prawną lub zawiadamia go o przeszkodach uniemożliwiających wykonanie wniosku.

Artykuł 7

Ochrona świadków i biegłych

1. Świadek lub biegły, który bez względu na posiadane obywatelstwo stawil się przed organem Strony wzywającej na skutek wezwania doręczonego mu przez organ Strony wezwanej, nie może być ścigany ani aresztowany, zarówno z powodu czynu będącego przedmiotem postępowania karnego, jak również jakiegokolwiek innego czynu popełnionego przed przekroczeniem granicy Państwa wzywającego, nie może być również w stosunku do niego wykonana kara za taki czyn na obszarze tego Państwa.
2. Z ochrony określonej w ustępie 1 nie korzysta świadek lub biegły, jeżeli w ciągu tygodnia od dnia, w którym przesłuchujący go organ oznajmił mu, że jego obecność nie jest już potrzebna, nie opuści obszaru Strony wzywającej, chociaż mógł to uczynić.

Artykuł 8

Forma pisma

Na pismach przesyłanych na podstawie niniejszej Umowy konieczne jest umieszczenie podpisu i pieczęci urzędowej.

Artykuł 9

Wniosek o doręczenie

1. Organ wezwany stosuje przy doręczeniu prawo swego Państwa, jeżeli do pisma, które należy doręczyć, dołączono uwierzytelniony przekład na język Strony wezwanej. W przeciwnym razie organ wezwany tylko wówczas wręcza pismo adresatowi, jeżeli przyjmie on je dobrowolnie.

- f) a megkeresés tartalmát és a teljesítéséhez szükséges adatokat, bűnügyekben továbbá a bűncselekmény leírását is.
- (2) A Szerződő Felek a jogsegély iránti megkereséshez — szükséghez képest — kétnyelvű űrlapokat használnak, amelyeknek a szövegét egymásnak kölcsönösen megküldik.

6. cikk

A megkeresések elintézésének módja

- (1) A megkeresett hatóság a jogsegély iránti megkeresés teljesítésénél saját államának joga szerint jár el.
- (2) A megkeresett hatóság a megkereső hatóság kérelmére a megkereső Szerződő Fél eljárási szabályait alkalmazza, ha ezek nem állnak ellentétben a megkeresett Szerződő Fél jogával.
- (3) Ha a megkeresett hatóság a megkeresés elintézésére nem illetékes, azt hivatalból megküldi az illetékes hatóságnak és erről a megkereső hatóságot értesíti.
- (4) Ha a megkeresésben megjelölt személy pontos címe nem ismeretes, vagy a megadott cím téves, a megkeresett hatóság megteszi a megfelelő intézkedéseket a cím megállapítása iránt. Ha a cím nem állapítható meg, a megkeresett hatóság erről a megkereső hatóságot értesíti és a megkeresést egyidejűleg visszaküldi.
- (5) A megkeresett hatóság a megkereső hatóság kérelmére kellő időben közli a jogsegély teljesítésének helyét és idejét.
- (6) A megkeresett hatóság a jogsegély iránti megkeresés teljesítése után az iratokat a megkereső hatóságnak visszaküldi vagy közli a megkeresés teljesítésének akadályát.

7. cikk

A tanúk és szakértők védelme

- (1) Az olyan tanu vagy szakértő ellen, aki — tekintet nélkül állampolgárságára — a megkeresett Szerződő Fél hatósága által részére kézbesített idézésre a megkereső Szerződő Fél hatósága előtt megjelenik, sem a büntető eljárás tárgyát tevő büntett, sem valamely oly más büntett miatt, amelyet a megkereső állam határának átlépése előtt követett el, büntetés eljárás nem indítható, letartóztatás nem fogantatható és ellene ilyen büntett miatt a megkereső Szerződő Fél területén kiszabott büntetés végre nem hajtható.
- (2) Megszűnik az (1) bekezdésben meghatározott védelem akkor, ha a tanu vagy szakértő a megkereső Szerződő Fél területét attól a naptól számítva, amilyen a kihajgató hatóság közölte vele, hogy további jelenlétére nincsen szükség, egy héten belül nem hagyta el, jöllehet erre megvolt a lehetősége.

8. cikk

Az iratok alakiságai

A jelen Szerződős alapján továbbításra kerülő iratokat aláírással és hivatalos pecséttel kell ellátni.

9. cikk

Kézbesítési kérelmek

- (1) A megkeresett hatóság a kézbesítés során saját államának jogát alkalmazza, feltéve hogy a kézbesítendő irathoz a megkeresett Szerződő Fél nyelvén készült hiteles fordítást csatolták. Ellenkező esetben a megkeresett hatóság az iratot csak akkor kézbesíti a címzettnek, ha azt önként elfogadja.

2. Wniosek o doręczenie powinien zawierać dokładny adres odbiorcy i oznaczenie treści pisma, które ma być doręczone.

3. Jeżeli doręczenie pisma nie może nastąpić pod adresem wskazanym we wniosku, wówczas organ wezwany powinien z urzędu przedsięwziąć stosowne kroki celem ustalenia adresu. W przypadku niemożności ustalenia adresu należy o tym zawiadomić organ wzywający, zwracając jednocześnie pismo, które miało być doręczone.

Artykuł 10

Dowód doręczenia

Jako dowód doręczenia służyć będzie albo opatrzone podpisem odbiorcy i datą potwierdzenie odbioru, albo też poświadczenie organu wezwanego, stwierdzające fakt, sposób i czas doręczenia.

Artykuł 11

Koszty pomocy prawnej

1. Strona wezwana nie będzie żądać zwrotu kosztów powstałych w związku z udzieleniem pomocy prawnej. Umawiające się Strony ponoszą koszty związane z udzieleniem pomocy prawnej powstałe na ich obszarze, w szczególności wydatki związane z przeprowadzeniem dowodu.

2. Organ wezwany zawiadamia organ wzywający o wysokości powstałych kosztów. Jeżeli organ wzywający pobierze te koszty od osoby zobowiązanej do ich zwrotu, przypadną one Stronie, która je pobrała.

Artykuł 12

Udzielanie informacji

1. Ministrowie Sprawiedliwości Umawiających się Stron przesyłają sobie bezpośrednio teksty ustaw publikowanych po wejściu w życie niniejszej Umowy.

2. Ministrowie Sprawiedliwości i Prokuratorzy Generalni Umawiających się Stron udzielają sobie bezpośrednio na wniosek wyjaśnień w przedmiocie prawa, które w ich Państwie obowiązują lub obowiązywało, oraz co do praktyki organów wymiaru sprawiedliwości.

Artykuł 13

Język używany w obrocie prawnym

1. Organy Umawiających się Stron posługują się we wzajemnym obrocie prawnym językiem własnym lub językiem rosyjskim.

2. Celem ułatwienia obrotu prawnego należy w miarę możliwości dołączać do pism i załączników uwierzytelnione tłumaczenia na język Strony wezwanej również w takich przypadkach, w których Umowa niniejsza tego nie przewiduje.

Artykuł 14

Odmowa udzielenia pomocy prawnej

Pomocy prawnej można odmówić, jeżeli jej udzielenie mogłoby zagrozić suwerenności lub bezpieczeństwu Strony wezwanej.

(2) A kézbesítési kérelemnek tartalmaznia kell a címzett pontos címét és a kézbesítendő irat tárgyát.

(3) Ha az irat a kérelemben megjelölt címen nem kézbesíthető, a megkeresett hatóság a cím megállapítására szükséges intézkedéseket hivatalból teszi meg. Ha a cím nem állapítható meg, erről a megkereső hatóságot a kézbesítendő irat egyidejű visszaküldése mellett értesíteni kell.

10. cikk

A kézbesítés igazolása

A kézbesítést a címzett aláírásával és keltezésével ellátott elismervénnyel, vagy a megkeresett hatóság olyan bizonyítványával kell igazolni, amely a kézbesítés tényét, módját és időpontját igazolja.

11. cikk

A jogsegély költségei

(1) A megkeresett Szerződő Fél nem kéri a jogsegély teljesítésével felmerült költségek megtérítését. A Szerződő Felek maguk viselik a jogsegély teljesítésével saját területükön felmerült költségeket, ideértve különösen a bizonyítás lefolytatásával járó kiadásokat.

(2) A megkeresett hatóság a megkereső hatósággal közli a felmerült költségek összegét. Ha a megkereső hatóság ezeket a költségeket a megtérítésre kötelezett személytől behajtja, a befolyt összeg a behajtó Szerződő Felet illeti.

12. cikk

Tájékoztatás

(1) A Szerződő Felek igazságügyminiszterei közvetlenül megküldik egymásnak a jelen Szerződés hatálybalépése után közzétett jogszabályok szövegét.

(2) A Szerződő Felek igazságügyminiszterei, illetőleg legfőbb ügyészei — kérelemre — közvetlenül tájékoztatják egymást az államukban hatályban levő vagy hatályban volt jogszabályokról, valamint az igazságügyi hatóságok joggyakorlatáról.

13. cikk

Nyelvhasználat a jogsegélyforgalomban

(1) A Szerződő Felek hatóságai a kölcsönös jogsegélyforgalomban saját nyelvüket vagy az orosz nyelvet használják.

(2) A jogsegélyforgalom megkönnyítése végett lehetőség szerint az iratokhoz és mellékleteihez olyan esetben is csatolni kell a megkeresett Szerződő Fél nyelven készült hiteles fordítást, amikor a jelen Szerződés rendelkezései ezt nem teszik kötelezővé.

14. cikk

A jogsegély megtagadása

A jogsegély megtagadható, ha teljesítése veszélyeztetné a megkeresett Szerződő Fél szuverenitását vagy biztonságát.

Artykuł 15

Przesłuchiwanie własnych obywateli i doręczanie im pism

1. Każda z Umawiających się Stron może na obszarze drugiej Umawiającej się Strony dokonywać doręczeń obywatelom własnym oraz przesłuchiwać ich w charakterze stron, świadków i biegłych przez swe przedstawicielstwa dyplomatyczne lub urzędy konsularne.

2. Przy doręczaniu i przesłuchiowaniu, o których mowa w ustępie 1, nie można stosować środków przymusu.

Dokumenty

Artykuł 16

1. Dokumenty, które na obszarze jednej z Umawiających się Stron zostały w przepisanej formie wydane lub uwierzytelnione przez właściwy organ państwowy w granicach jego uprawnień i są opatrzone pieczęcią urzędową, nie wymagają legalizacji do ich użycia na obszarze drugiej Umawiającej się Strony.

2. Dokumenty, wydane przez właściwy organ jednej z Umawiających się Stron, które na obszarze tej Strony mają moc dokumentów publicznych, posiadają również na obszarze drugiej Umawiającej się Strony moc dowodową dokumentów publicznych.

Artykuł 17

1. Wypisy, odpisy i wyciągi dokumentów, które mają być użyte na obszarze drugiej Umawiającej się strony, powinny być uwierzytelnione przez ten sam organ, który dokument sporządził lub wydał, albo przez państwowe biuro notarialne. Nie dotyczy to wypisów, odpisów i wyciągów z dokumentów z akt sądowych, przesyłanych przy wnioskach o udzielenie pomocy prawnej.

2. W przypadku gdy organ, który dokument sporządził, już nie istnieje, wypisy, odpisy i wyciągi wydaje i uwierzytelnia organ, któremu dokument został oddany na przechowanie.

Przesyłanie dokumentów stanu cywilnego i innych dokumentów

Artykuł 18

1. Umawiające się Strony będą przysyłały sobie odpisy zupełne akt stanu cywilnego dotyczące obywateli drugiej Strony, a obejmujące wpisy dokonywane po wejściu w życie niniejszej Umowy. Przesyłanie tych odpisów następuje bezpłatnie co kwartał w drodze dyplomatycznej.

2. Umawiające się Strony przysyłają do użytku urzędowego na żądanie sądów, państwowych biur notarialnych oraz innych organów drugiej Strony bezpłatnie odpisy zupełne akt stanu cywilnego oraz inne dokumenty dotyczące praw osobistych i interesów obywateli drugiej Umawiającej się Strony. Korespondencja w tych sprawach odbywa się bezpośrednio między zainteresowanymi organami obu Umawiających się Stron.

3. Wnioski obywateli jednej z Umawiających się Stron o wydanie wyciągów z ksiąg stanu cywilnego drugiej Umawiającej się Strony lub innych dokumentów znajdujących się na obszarze tej Strony mogą być przysyłane bezpośrednio do właściwego urzędu stanu cywilnego lub innego organu tej Strony. Organy te będą przysyłały żądane dokumenty przedstawicielstwu dyplomatycznemu lub urzędowi konsularnemu

15. cikk

Saját állampolgárok meghallgatása és részükre kézbesítés

(1) Az egyik Szerződő Fél diplomáciai vagy konzuli képviselője a másik Szerződő Fél területén saját állampolgárait részére kézbesíthet, őket felkéri, tanúként vagy szakértőként kihallgathatja.

(2) Az (1) bekezdésben említett kézbesítésnél és kihallgatásnál kényszereszközök alkalmazásának nincs helye.

Okiratok

16. cikk

(1) Az egyik Szerződő Fél területén az erre illetékes hatóság által ügykörén belül megfelelő alakban kiállított vagy hitelesített és hivatalos pecséttel ellátott okiratoknak a másik Szerződő Fél területén való felhasználásához felülhitelesítésre nincs szükség.

(2) Az egyik Szerződő Fél illetékes hatósága által kiállított közokiratnak tekintendő okiratokat a másik Szerződő Fél területén is megilleti a közokiratok bizonyító ereje.

17. cikk

(1) A másik Szerződő Fél területén felhasználásra kerülő okiratok kiadványait, másolatait és kivonatait vagy annak a hatóságnak kell hitelesítenie, amely az okiratot készítette, illetőleg kiállította, vagy az állami közjegyzőnek. Ez a rendelkezés nem vonatkozik a jogsegély iránti megkeresésre megküldött bírósági iratok kiadványaira, másolataira és kivonataira.

(2) Ha az okiratot kiállító hatóság már megszűnt, a kiadványt, a másolatot, illetőleg a kivonatot az a hatóság állítja ki és hitelesíti, amelynek az okiratot megörzésre átadták.

Személyállapotha vonatkozó és egyéb okiratok megküldése

18. cikk

(1) A Szerződő Felek kölcsönösen megküldik egymásnak a jelen Szerződés hatálybalépése után a másik Szerződő Fél állampolgáira vonatkozóan fogantatott anyakönyvi bejegyzésekről készült másolatokat. A másolatok megküldése negyedévenként díjmentesen, diplomáciai úton történik.

(2) A Szerződő Felek egymás bíróságainak, állami közjegyzőinek, valamint egyéb hatóságainak megkeresésére hivatalos használatra díjmentesen megküldik az anyakönyvi másolatokat, valamint egymás állampolgáira személyi jogait és érdekeit érintő egyéb okiratokat. A Szerződő Felek hatóságai ezekben az ügyekben közvetlenül érintkeznek.

(3) Az egyik Szerződő Fél állampolgárai anyakönyvi kivonatok, vagy a másik Szerződő Fél területén levő egyéb okiratok kiállítása iránti kérelmeiket közvetlenül a másik Szerződő Fél illetékes anyakönyvi hivatalához vagy más illetékes hatóságához intézhetik. Ezek a hatóságok a kért okiratokat a saját államuknak a másik Szerződő Fél területén levő diplomáciai vagy konzuli képviselőéhez küldik meg

swego Państwa na obszarze drugiej Umawiającej się Strony celem doręczenia ich wnioskodawcy za pobraniem należnych opłat.

Artykuł 19

1. W przypadku dokonywania przez urzędy stanu cywilnego jednej z Umawiających się Stron późniejszych wpisów do ksiąg bądź sprostowań, które dotyczą stanu cywilnego obywateli drugiej Umawiającej się Strony, należy tej Stronie przesłać odpis zupełny aktu stanu cywilnego z dokonanym wpisem bądź sprostowaniem.

2. Umawiające się Strony będą przysyłały sobie odpisy orzeczeń sądowych lub administracyjnych, dotyczących stanu cywilnego obywateli drugiej Umawiającej się Strony. Należy w nich zamieszczać posiadane dane, dotyczące obywatelstwa.

3. Przesyłanie dokumentów w przypadkach określonych w ustępach 1 i 2 następuje bezpłatnie co kwartał w drodze dyplomatycznej.

Artykuł 20

Stosowanie przepisów dewizowych

Jeżeli w wykonaniu niniejszej Umowy następuje przekazanie pieniędzy lub innych wartości dewizowych z obszaru jednej Umawiającej się Strony na obszar drugiej Umawiającej się Strony, wówczas odbywa się to z zachowaniem przepisów prawa dewizowego Strony, z której obszaru następuje przekazanie.

CZĘŚĆ DRUGA

POSTANOWIENIA SZCZEGÓLNE

Rozdział 1

Obrót prawny w sprawach cywilnych i rodzinnych Postanowienia o kosztach

Artykuł 21

Zwolnienie od zabezpieczenia kosztów procesu

1. Obywatele jednej Umawiającej się Strony zamieszkujący na obszarze którejkolwiek ze Stron, którzy występują przed sądami drugiej Umawiającej się Strony, zwolnieni są od obowiązku zabezpieczenia kosztów procesu.

2. Zwolnienie od obowiązku zabezpieczenia kosztów procesu, przewidziane w ustępie 1, przysługuje obywatelom Umawiających się Stron również w tym przypadku, jeżeli zamieszkują oni na obszarze państwa, z którym udzielająca zwolnienia Strona posiada umowę o wzajemnym wykonywaniu orzeczeń.

3. Postanowienia ustępów 1 i 2 stosuje się odpowiednio do osób prawnych.

Wykonywanie orzeczeń o kosztach

Artykuł 22

1. Jeżeli na stronę procesową, która na podstawie artykułu 21 została zwolniona od obowiązku zabezpieczenia kosztów procesu, zostanie prawomocnym orzeczeniem nałożony obowiązek zapłaty kosztów procesu, wówczas właściwy sąd drugiej Umawiającej się Strony nada na wniosek orzeczeniu o kosztach klauzulę wykonalności (wykona orzeczenie) bez pobierania opłat.

abból a célból, hogy a külképviseleti hatóság azokat — a megfelelő illetékek lerovása után — a kérelmezőknek kézbesítse.

19. cikk

(1) Ha az egyik Szerződő Fél anyakönyvi hivatala az anyakönyvbe a másik Szerződő Fél állampolgárának személyi állapotára vonatkozó adatot utólag jegyez be, vagy igazít ki, a Szerződő Félnek az utólagos bejegyzést vagy kiigazítást tartalmazó anyakönyvi másolatot meg kell küldeni.

(2) A Szerződő Felek megküldik egymásnak a másik Szerződő Fél állampolgárainak személyi állapotát érintő bírósági vagy államigazgatási határozatok másolatát. Ezekben fel kell tüntetni az állampolgárságra vonatkozóan rendelkezésre álló adatokat.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben meghatározott esetekben az okiratok megküldése negyedévenként díjmentesen, diplomáciai úton történik.

20. cikk

A devizajogszabályok alkalmazása

Ha a jelen Szerződés végrehajtása során az egyik Szerződő Fél területéről a másik Szerződő Fél területére pénzeszeget vagy egyéb devizaértéket kell átutalni, az átutalásra az előbbi Szerződő Félnek a devizajogszabályait kell alkalmazni.

MÁSODIK RÉSZ

KÜLÖNÖS RENDELKEZÉSEK

I. Fejezet

Jogsegély polgári és családjogi ügyekben A költségekre vonatkozó rendelkezések

21. cikk

Perköltségbiztosíték alóli mentesség

(1) Az egyik Szerződő Fél állampolgára, aki a másik Szerződő Fél bírósága előtt fellép, — feltéve hogy valamelyik Szerződő Fél területén lakik — nem köteles perköltségbiztosítékot adni.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt kedvezmény abban az esetben is megilleti a Szerződő Felek állampolgárait, ha ők állam területén laknak, amellyel a kedvezményt nyújtó Szerződő Félnek kölcsönös végrehajtást biztosító szerződése van.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben foglaltakat a jogi személyekre is megfelelően alkalmazni kell.

A költségek tárgyában hozott határozatok végrehajtása

22. cikk

(1) Ha a 21. cikk alapján perköltségbiztosíték letétele alóli mentes felet az eljárási költségek viselésére kötelezték, a másik Szerződő Fél illetékes bírósága — a fél kérelmére — az eljárási költségek tárgyában hozott határozatot költség — és illetékmentesen látja el végrehajthatósági záradékkal (hajtja végre).

2. Kosztami sądowymi są również koszty poświadczenia prawomocności, tłumaczenia i uwierzytelnienia.

3. Orzeczeniem w rozumieniu ustępu 1 jest również rozstrzygnięcie w przedmiocie ustalenia kosztów.

Artykuł 23

1. Sąd, rozstrzygający na podstawie artykułu 22 o udatnieniu klauzuli wykonalności orzeczeniu o kosztach (wykonaniu orzeczenia), nie wysłuchuje stron, lecz sprawdza jedynie czy:

- a) orzeczenie, które ma być wykonane, jest zaopatrzone w poświadczenie prawomocności;
- b) dołączone zostało uwierzytelnione tłumaczenie tej części orzeczenia, która zawiera ustalenie wysokości kosztów oraz uwierzytelnione tłumaczenie poświadczenia prawomocności.

2. Koszty tłumaczenia określonego w ustępie 1 punkt b) stanowią część kosztów egzekucyjnych.

Artykuł 24

Wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego na obszarze drugiej Umawiającej się Strony można złożyć:

- a) w sądzie, który wydał orzeczenie dotyczące kosztów lub który orzekał w sprawie w pierwszej instancji; sąd przesyła wniosek w sposób określony w artykule 3 ustęp 1 właściwemu sądowi drugiej Umawiającej się Strony;
- b) bezpośrednio w sądzie drugiej Umawiającej się Strony, który jest właściwy do wszczęcia postępowania egzekucyjnego.

Artykuł 25

1. W celu ściągnięcia nie zapłaconych kosztów sądowych oraz kwot zaliczkowanych przez Państwo orzekający sąd pierwszej instancji Umawiającej się Strony, na której obszarze powstało roszczenie o kosztach, zwraca się do właściwego sądu drugiej Umawiającej się Strony o ściągnięcie powyższych sum. Sąd wezwany wszczyna egzekucję i przekazuje ściągniętą kwotę przedstawicielstwu dyplomatycznemu lub urzędowi konsularnemu drugiej Umawiającej się Strony.

2. Do wniosku należy dołączyć:

- a) orzeczenie o kosztach;
- b) zaświadczenie o prawomocności rozstrzygnięcia będącego podstawą żądania;
- c) uwierzytelnione tłumaczenia dokumentów określonych w punktach a) i b).

3. Przepis artykułu 23 ustęp 2 stosuje się odpowiednio do kosztów tłumaczenia dokumentów wymienionych w ustępie 2.

Zwolnienie od kosztów

Artykuł 26

1. Obywatelom jednej z Umawiających się Stron zapewnienie na obszarze drugiej Umawiającej się Strony korzystanie w postępowaniu sądowym spornym i niespornym łącznie z wykonaniem ze zwolnienia od kosztów sądowych (zwolnienia od opłat skarbowych, jak również z prawa ich rejestracji) oraz z bezpłatnego zastępstwa prawnego na tych samych zasadach i w tym samym zakresie jak obywatelom własnym.

2. Zwolnienie od kosztów sądowych (zwolnienie od opłat skarbowych oraz prawo ich rejestracji) przysługujące według prawa jednej Umawiającej się Strony lub przyznane przez

(2) Eljárási költségnek kell tekinteni a jogerő igazolásával, a fordítással és hitelesítéssel felmerült költségeket is.

(3) A költségeket megállapító végzést is az (1) bekezdés szerinti határozatnak kell tekinteni.

23. cikk

(1) A 22. cikk értelmében a költségekről szóló határozat végrehajthatóságai záradékkal ellátása (végrehajtás) tárgyában határozó bíróság a felek meghallgatása nélkül dönt és csupán azt vizsgálja, hogy

a) a határozat jogerejét igazolták-e,

b) csatollák-e a bírói határozatnak az eljárási költségekre vonatkozó részéről, valamint a jogerő igazolásáról készített hiteles fordítást.

(2) Az (1) bekezdés b) pontjában említett fordítás költségét végrehajtási eljárási költségnek kell tekinteni.

24. cikk

A másik Szerződő Fél területén a végrehajtási eljárás megindítására irányuló kérelmet elő lehet terjeszteni

a) annál a bíróságnál, amely a költségekre vonatkozó határozatot hozta, vagy annál, amely az ügyben elsőfokon határozott; a bíróság a kérelem a 3. cikk (1) bekezdésében megállapított módon küldi meg a másik Szerződő Fél illetékes bíróságának.

b) közvetlenül a másik Szerződő Félnek annál a bíróságnál, amely a végrehajtási eljárás megindítására illetékes.

25. cikk

(1) A le nem rótt illetékek és az állam által előlevezett költségek behajtása úgy történik, hogy annak a Szerződő Félnek az ügyben elsőfokon eljáró bírósága, amelynek területén az illetékek és költségek felmerültek megkeresi a másik Szerződő Fél bíróságát, hogy ezeket hajtsa be. A megkeresett bíróság fogantatja a végrehajtást és a behajtott összeget a másik Szerződő Fél diplomáciai vagy konzuli képviselőjének rendelkezésére bocsátja.

(2) A kérelemhez csatolni kell:

- a) az illetékek és költségek tárgyában hozott határozatot,
- b) igazolást arról, hogy a kérelem alapjául szolgáló határozat jogerőre emelkedett,
- c) az a) és b) pontokban megjelölt okiratok hiteles fordítását.

(3) A 23. cikk (2) bekezdésében foglaltakat a (2) bekezdésben említett okiratok fordítási költségére is megfelelően alkalmazni kell.

Költségmentesség

26. cikk

(1) Az egyik Szerződő Fél állampolgárai a másik Szerződő Fél területén a peres ügyekben, valamint a nemperes, így különösen a végrehajtási eljárás során a költség- és illetékmentesség, az illetékfeljegyzési jog, valamint az ingyenes jogi képviselőt kedvezményében ugyanolyan feltételek mellett és ugyanolyan terjedelemben részesülnek, mint a beltoldiek.

(2) Ha a fél az egyik Szerződő Fél joga szerint költség- és illetékmentesség, vagy illetékfeljegyzési jog kedvezményében részesül, ez minden olyan perbeli cselekménynél

sąd tejże Strony przysługuje również przy każdej czynności procesowej, jaką w danej sprawie stosuje się przed sądem drugiej Umawiającej się Strony.

Artykuł 27

1. Zaświadczenie o stosunkach osobistych, rodzinnych i majątkowych oraz o zarobkach i dochodach wnioskodawcy wydaje właściwy organ tej z Umawiających się Stron, na której obszarze wnioskodawca ma miejsce zamieszkania albo w razie jego braku — miejsce pobytu.

2. Jeżeli wnioskodawca nie ma na obszarze jednej z Umawiających się Stron miejsca zamieszkania ani pobytu, zaświadczenie może wydać przedstawicielstwo dyplomatyczne lub urząd konsularny Państwa, którego obywatelem jest wnioskodawca.

3. Sąd, który ma rozstrzygnąć wniosek o zwolnienie od kosztów, może zwrócić się w sposób określony w artykule 3 o dodatkowe wyjaśnienia do organu, który wydał zaświadczenie.

Artykuł 28

1. Jeżeli obywatel którejkolwiek ze Stron, posiadający na obszarze jednej Umawiającej się Strony miejsce swego zamieszkania lub pobytu, pragnie korzystać przed sądem drugiej Strony ze zwolnienia od kosztów (zwolnienia od opłat skarbowych, jak również z prawa ich rejestracji) lub z bezpłatnego zastępstwa prawnego, może swój wniosek w tej sprawie zgłosić do protokołu w sądzie powiatowym właściwym dla miejsca jego zamieszkania lub pobytu. Sąd przesyła właściwemu sądowi drugiej Umawiającej się Strony w sposób określony w artykule 3 ustęp 1 protokół wraz z zaświadczeniem wymienionym w artykule 27 ustęp 1 lub 2 i innymi załącznikami złożonymi przez stronę. W przypadku tym należy również stosować postanowienie artykułu 6 ustęp 3.

2. Do protokołu i załączników należy dołączyć tłumaczenia przewidziane w artykule 13 ustęp 2.

3. Jednocześnie z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych może być zgłoszony do protokołu pozew lub inny wniosek, wszczynający postępowanie.

Zdolność prawna i zdolność do czynności prawnych

Artykuł 29

1. Zdolność prawną i zdolność do czynności prawnych osoby fizycznej ocenia się według prawa Umawiającej się Strony, której osoba ta jest obywatelem.

2. Zdolność prawną osoby prawnej ocenia się według prawa Umawiającej się Strony, zgodnie z którym została ona utworzona.

Artykuł 30

Uznanie osoby za zaginioną lub zmarłą

1. Do uznania osoby za zaginioną lub zmarłą oraz do stwierdzenia zgonu właściwe są organy i prawo Umawiającej się Strony, której obywatelem była ta osoba w czasie, gdy według ostatnich wiadomości pozostawała przy życiu.

2. Organy jednej z Umawiających się Stron mogą uznać obywatela drugiej Strony za zaginionego lub zmarłego bądź stwierdzić jego zgon:

is megilletti őt, amelyet ugyanabban az ügyben a másik Szerződő Fél bírósága előtt fogyanatosítanak.

27. cikk

(1) A kérelmező személyi, családi, kereseti (jövedelmi) és vagyoni viszonyairól annak a Szerződő Félnek illetékes hatósága állít ki bizonyítványt, amelynek területén a kérelmezőnek lakó- vagy ennek hiányában tartózkodási helye van.

(2) Ha a kérelmezőnek az egyik Szerződő Fél területén sincs lakó- vagy tartózkodási helye, a bizonyítványt a kérelmező hazájának diplomáciai vagy konzuli képviselője állíthatja ki.

(3) Az a bíróság, amely a költségmentesség megadásáról határoz a 3. cikkben meghatározott módon további felvilágosítást kérhet a bizonyítványt kiállító hatóságtól.

28. cikk

(1) Ha valamelyik Szerződő Fél állampolgára, akinek az egyik Szerződő Fél területén van lakó- vagy tartózkodási helve, a másik Szerződő Fél bírósága előtt a költség- és illetékmentesség, az illetékfeljegyzési jog vagy az ingyenes jogi képviselőt kedvezményében kíván részesülni, eziránti kérelmét a lakó- vagy tartózkodási helye szerint illetékes járásbíróság előtt jegyzőkönyvbe mondhatja. A bíróság a jegyzőkönyvet a 27. cikk (1) vagy (2) bekezdésében megjelölt bizonyítvánnyal, valamint a fél által benyújtott egyéb mellékletekkel együtt a 3. cikk (1) bekezdésében meghatározott módon a másik Szerződő Fél illetékes bíróságához küldi meg. A 6. cikk (3) bekezdésében foglalt rendelkezést ebben az esetben is alkalmazni kell.

(2) A jegyzőkönyvhöz és mellékleteihez a 13. cikk (2) bekezdésének megfelelő fordítást kell csatolni.

(3) A költségmentesség megadása iránti kérelemmel együtt a kereset vagy az eljárás megindítására irányuló egyéb kérelem is jegyzőkönyvbe mondható.

Jogképesség és cselekvőképesség

29. cikk

(1) A természetes személy jog- és cselekvőképességét annak a Szerződő Félnek a joga határozza meg, amelynek ez a személy állampolgára.

(2) A jogi személy jogképességét annak a Szerződő Félnek a joga határozza meg, amely szerint megalakult.

30. cikk

Eltűntnek és holtaknyilvánítás

(1) Valamely személy eltűntnek nyilvánítására vagy holtaknyilvánítására, illetőleg a halál tényének megállapítására annak a Szerződő Félnek a jogát kell alkalmazni és azon Szerződő Fél hatóságának van joghatósága, amelynek ez a személy az életbenlétére utaló legutolsó adatok szerint állampolgára volt.

(2) Az egyik Szerződő Fél hatósága a másik Szerződő Fél állampolgárát eltűntnek, illetőleg holtak nyilváníthatja, valamint halálának tényét megállapíthatja, ha

- a) jeżeli wniosek zgłasza osoba, która zamierza wystąpić z opartym na przepisach prawa spadkowego rozstrzeżeniem do majątku ruchomego lub nieruchomego osoby zaginionej, znajdującego się na obszarze tej Strony;
- b) na wniosek małżonka osoby zaginionej, jeżeli małżonek przebywa na obszarze tej Strony w czasie zgłoszenia wniosku.

Sprawy z zakresu prawa rodzinnego

Artykuł 31

Zawarcie małżeństwa

1. Forma zawarcia małżeństwa podlega prawu tej Umawiającej się Strony, przed której organem małżeństwo zostaje zawarte.

2. Materialne przesłanki ważności małżeństwa ocenia się dla każdej z osób zawierających małżeństwo według prawa Umawiającej się Strony, której osoba ta jest obywatelem.

Artykuł 32

Stosunki osobiste i majątkowe małżonków

1. Stosunki osobiste i majątkowe małżonków będących obywatelami jednej z Umawiających się Stron podlegają prawu tej Strony.

2. Jeżeli jeden z małżonków jest obywatelem jednej z Umawiających się Stron, drugi zaś obywatelem drugiej Strony, wówczas ich stosunki osobiste i majątkowe podlegają prawu tej Strony, na której obszarze mają oni wspólne miejsce zamieszkania lub mieli ostatnie wspólne miejsce zamieszkania.

Artykuł 33

Ustalenie istnienia, nieistnienia oraz rozwiązanie i unieważnienie małżeństwa

1. W sprawach o ustalenie istnienia, nieistnienia, o rozwiązanie i unieważnienie małżeństwa właściwe są prawo i sądy tej Umawiającej się Strony, której obywatelami są małżonkowie w chwili wniesienia pozwu. Jeżeli małżonkowie mają miejsce zamieszkania na obszarze drugiej Umawiającej się Strony, właściwe są również sądy tej Umawiającej się Strony.

2. Małżeństwo zawarte przez obywateli jednej Umawiającej się Strony przed organem drugiej Umawiającej się Strony może być uznane za nieważne, jeżeli przesłanki jego nieważności przewidziane są zarówno przez prawo Umawiającej się Strony, przed której organem małżeństwo zostało zawarte, jak i przez prawo Umawiającej się Strony, której obywatelami są małżonkowie.

3. Jeżeli w chwili wytoczenia powództwa o ustalenie istnienia, nieistnienia, o rozwiązanie lub unieważnienie małżeństwa jeden z małżonków jest obywatelem jednej Umawiającej się Strony, drugi zaś drugiej Umawiającej się Strony, wówczas do rozpoznania powództwa właściwy jest sąd tej Strony, na obszarze której zamieszkują oboje małżonkowie. Sąd tej Strony stosuje prawo swego Państwa.

4. Jeżeli w przypadku przewidzianym w ustępie 3 jeden z małżonków zamieszkuje na obszarze jednej Umawiającej się Strony, drugi zaś na obszarze drugiej Umawiającej się Strony, wówczas do rozpoznania powództwa właściwe są sądy obu Umawiających się Stron. Sądy stosują prawo swego Państwa.

a) a kérelmet olyan személy terjeszti elő, aki az eltűntnek az előbbi Szerződő Fél területén levő ingó vagy ingatlan vagyontárára örökjogi igényt kíván érvényesíteni,

b) a kérelmet az eltűnt házastársa terjeszti elő, feltéve hogy a kérelem benyújtásakor az előbbi Szerződő Fél területén lakik.

Családügyi ügyek

31. cikk

Házasságkötés

(1) A házasságkötés alakiságaira annak a Szerződő Félnek a jogát kell alkalmazni, amelynek hatósága előtt a házasságot megkötötték.

(2) A házasság érvényességének anyagi jogi feltételeit illetően mindegyik házastársra a hazai joga irányadó.

32. cikk

A házastársak személyes és vagyoni jogi viszonya

(1) Ha a házastársak állampolgársága azonos, személyes és vagyoni jogi viszonyaikra annak a Szerződő Félnek a joga irányadó, amelynek állampolgárai.

(2) Ha az egyik házastárs az egyik, a másik házastárs pedig a másik Szerződő Fél állampolgára, személyes és vagyoni jogi viszonyaikra annak a Szerződő Félnek a joga irányadó, amelynek területén közös lakóhelyük van vagy legutoljára volt.

33. cikk

A házasság létezésének, illetőleg nem létezésének megállapítása, valamint a házasság felbontása és érvénytelenné nyilvánítása

(1) A házasság létezésének, illetőleg nem létezésének megállapítására, felbontására és érvénytelenné nyilvánítására annak a Szerződő Félnek a jogát kell alkalmazni, és azon Szerződő Fél bíróságának van joghatósága, amelynek a kereset benyújtásakor a házastársak állampolgárai. Ha a házastársak a másik Szerződő Fél területén laknak, ennek a Szerződő Félnek a bíróságai is eljárhatnak.

(2) Ha az egyik Szerződő Fél állampolgárai a házasságot a másik Szerződő Fél hatósága előtt kötötték a házasságot akkor lehet érvénytelenné nyilvánítani, ha az érvénytelenség oka mind annak a Szerződő Félnek a joga szerint, amelynek hatósága előtt a házasságot kötötték, mind a házastársak hazai joga szerint fennáll.

(3) Ha a házasság létezésének, illetőleg nem létezésének megállapítására, felbontására vagy érvénytelenné nyilvánítására irányuló kereset előterjesztésekor az egyik házastárs az egyik, a másik pedig a másik Szerződő Fél állampolgára, és mindketten ugyanannak a Szerződő Félnek a területén laknak, a kereset elbírálására e Szerződő Fél bíróságának van joghatósága. Az eljáró bíróság saját államának jogát alkalmazza.

(4) Ha a (3) bekezdésben említett esetben az egyik házastárs az egyik, a másik pedig a másik Szerződő Fél területén lakik, a kereset elbírálására mindkét Szerződő Fél bíróságának joghatósága van. Az eljáró bíróság saját államának jogát alkalmazza.

Stosunki prawne między rodzicami a dziećmi

Artykuł 34

Stosunki prawne między rodzicami a dziećmi oraz ustalenie i zaprzeczenie ojcostwa lub macierzyństwa podlegają prawu tej Umawiającej się Strony, której obywatelem jest dziecko. Jeżeli dziecko zamieszkuje na obszarze drugiej Strony, stosuje się prawo tej Strony, jeżeli jest ono korzystniejsze dla dziecka.

Artykuł 35

1. Do orzekania o stosunkach prawnych określonych w artykule 34 właściwy jest sąd Umawiającej się Strony, której obywatelem jest dziecko.

2. Jeżeli obie strony procesowe mają miejsce zamieszkania na obszarze jednej z Umawiających się Stron, wówczas właściwy jest również sąd tej Strony.

Artykuł 36

Przysposobienie

1. Dla przysposobienia dziecka właściwe jest prawo tej z Umawiających się Stron, której obywatelem jest przysposabiający w chwili przysposobienia.

2. Jeżeli dziecko jest obywatelem jednej, przysposabiający zaś obywatelem drugiej Umawiającej się Strony, wówczas dla przysposobienia konieczna jest zgoda dziecka, jeżeli jest to wymagane według prawa Umawiającej się Strony, której jest ono obywatelem, jego przedstawiciela ustawowego i właściwego organu opiekuńczego tej Umawiającej się Strony.

3. Jeżeli dziecko przysposabiają małżonkowie, z których jeden jest obywatelem jednej, drugi zaś obywatelem drugiej Umawiającej się Strony, wówczas przysposobienie powinno być dopuszczalne według prawa obu Umawiających się Stron.

4. Dla postępowania o przysposobienie właściwe są organy tej z Umawiających się Stron, której obywatelem jest przysposabiający w czasie przysposobienia. W przypadku określonym w ustępie 3 właściwy jest organ, w którego okręgu małżonkowie mają wspólne miejsce zamieszkania lub mieli ostatnie wspólne miejsce zamieszkania.

5. Postanowienia poprzedzających ustępów stosuje się odpowiednio przy rozwiązaniu przysposobienia.

Opieka i kuratela

Artykuł 37

1. Jeżeli niniejsza Umowa nie stanowi inaczej, w sprawach opieki i kurateli nad obywatelami Umawiających się Stron właściwe są prawo i organy tej Strony, której obywatelem jest osoba podlegająca opiece lub kurateli.

2. Stosunki prawne pomiędzy opiekunem lub kuratorem a osobą pozostającą pod opieką lub kuratelą podlegają prawu tej z Umawiających się Stron, której organ opiekuńczy ustanowił opiekuna lub kuratora.

3. Obowiązek przyjęcia opieki lub kurateli ocenia się według prawa tej z Umawiających się Stron, której obywatelem jest osoba mająca być ustanowiona opiekunem lub kuratorem.

4. Obywatel jednej z Umawiających się Stron może być ustanowiony opiekunem lub kuratorem obywatela drugiej

A szülők és gyermekek közötti jogviszony

34. cikk

A szülők és gyermekek közötti jogviszonyra — ideértve a származás megállapítását, valamint a származás vélelmének megdöntését — annak a Szerződő Félnek jogát kell alkalmazni, amelynek a gyermek állampolgára. Ha a gyermek a másik Szerződő Fél területén lakik és számára ennek joga kedvezőbb, ezt kell alkalmazni.

35. cikk

(1) A 34. cikkben említett jogviszonyra vonatkozó határozatok hozatalára azon Szerződő Fél bíróságának van joghatósága, amelynek a gyermek állampolgára.

(2) Ha mindkét peres fél lakóhelye az egyik Szerződő Fél területén van, e Szerződő Fél bíróságának is joghatósága van.

36. cikk

Örökbefogadás

(1) A gyermek örökbefogadására annak a Szerződő Félnek a jogát kell alkalmazni, amelynek az örökbefogadó — az örökbefogadás idején — állampolgára.

(2) Ha a gyermek az egyik Szerződő Fél, az örökbefogadó pedig a másik Szerződő Fél állampolgára, az örökbefogadás — amennyiben erre a gyermek hazai joga szerint szükség van — be kell szerezni a gyermek hozzájárulását, továbbá a törvényes képviselőjének, valamint a gyermek hazája illetékes gyámhatóságának a hozzájárulását is.

(3) Ha a gyermeket olyan házastársak fogadják örökbe, akik közül az egyik az egyik Szerződő Félnek, a másik pedig a másik Szerződő Félnek az állampolgára, az örökbefogadás meg kell felelnie mindkét Szerződő Fél jogszabályainak.

(4) Az örökbefogadásra irányuló eljárásra azon Szerződő Fél hatóságának van joghatósága, amelynek az örökbefogadó — az örökbefogadás idején — állampolgára. A jelen cikk (3) bekezdésében meghatározott esetben annak a hatóságnak van joghatósága, amelynek a területén a házastársak közös lakóhelye van, vagy legutoljára volt.

(5) Az előző bekezdések rendelkezéseit az örökbefogadás megszüntetésére is megfelelően alkalmazni kell.

Gyámság és gondnokság

37. cikk

(1) A Szerződő Felek állampolgárainak gyámsági és gondnoksági ügyeiben — amennyiben a jelen Szerződés másképpen nem rendelkezik — annak a Szerződő Félnek a jogát kell alkalmazni és annak a Szerződő Félnek hatóságai járnak el, amelynek a gyámság vagy gondnokság alá helyezendő személy állampolgára.

(2) A gyám és a gyámolt, illetőleg a gondnok és a gondnokolt közötti jogviszonyra annak a Szerződő Félnek a joga irányadó, amelynek hatósága a gyámot vagy a gondnokot kirendelte.

(3) A gyámság, illetőleg a gondnokság elfogadásának kötelezettségére annak a Szerződő Félnek a jogát kell alkalmazni, amelynek a leendő gyám, illetőleg gondnok állampolgára.

(4) Az egyik Szerződő Fél állampolgárának gyámjával vagy gondnokával a másik Szerződő Fél állampolgára is ki-

Umawiającej się Strony, jeżeli zamieszkuje na obszarze tej Umawiającej się Strony, gdzie ma sprawować opiekę lub kuratelę, a jego ustanowienie będzie korzystniejsze dla osoby podlegającej opiece lub kurateli.

Artykuł 38

1. W przypadku konieczności wydania zarządzeń w zakresie opieki lub kurateli w stosunku do obywatela jednej z Umawiających się Stron, którego miejsce zamieszkania, pobytu lub majątek znajdują się na obszarze drugiej Umawiającej się Strony, organ tej Strony zawiadomi o tym niezwłocznie organ opiekuńczy tej Umawiającej się Strony, której dana osoba jest obywatelem.

2. W przypadkach nie cierpiących zwłoki organ opiekuńczy drugiej Umawiającej się Strony może wydać odpowiednie zarządzenia tymczasowe, obowiązany jest jednak niezwłocznie zawiadomić o tym organ opiekuńczy tej Umawiającej się Strony, której obywatelem jest osoba potrzebująca pieczy prawnej. Do czasu powzięcia przez ten organ odmiennych decyzji pozostają w mocy zarządzenia tymczasowe.

Artykuł 39

1. Organ opiekuńczy tej Umawiającej się Strony, której obywatelem jest osoba potrzebująca pieczy prawnej, może zwrócić się do właściwego organu drugiej Umawiającej się Strony o sprawowanie opieki lub kurateli, a także o wydanie zarządzeń w interesie osoby, której miejsce zamieszkania, pobytu lub majątek znajduje się na obszarze drugiej Umawiającej się Strony. Organ wezwany zawiadamia organ wzywający o wydanych zarządzeniach w sposób określony w artykule 3.

2. Organ, który stał się właściwy na podstawie przekazania opieki lub kurateli, stosuje prawo swego Państwa, jest jednak obowiązany w zakresie oceny zdolności prawnej lub zdolności do czynności prawnych stosować prawo tej Umawiającej się Strony, której obywatelem jest osoba podlegająca opiece lub kurateli. Organ ten nie jest uprawniony do wydawania orzeczeń dotyczących stanu cywilnego tej osoby, może jednak udzielić zezwolenia na zawarcie małżeństwa, wymaganego według prawa tej Umawiającej się Strony, której obywatelem jest osoba, podlegająca opiece lub kurateli.

Ubezważnowolnienie

Artykuł 40

Dla ubezważnowolnienia właściwe są prawo i organy tej Umawiającej się Strony, której obywatelem jest osoba mająca być ubezważnowolniona.

Artykuł 41

Jeżeli organ jednej z Umawiających się Stron stwierdzi, że zachodzą przesłanki do ubezważnowolnienia obywatela drugiej Umawiającej się Strony, mającego miejsce zamieszkania lub pobytu w jego okręgu, wówczas zawiadomi on o tym właściwy organ drugiej Umawiającej się Strony. Jeżeli organ zawiadomiony oznajmi, że pozostawia dalsze czynności organowi miejsca zamieszkania lub pobytu tej osoby albo nie wypowie się w terminie trzech miesięcy, wówczas organ miejsca zamieszkania lub pobytu może przeprowadzić postępowanie o ubezważnowolnienie według prawa swego Państwa, jeżeli przyczynę ubezważnowolnienia przewiduje również prawo tej Umawiającej się Strony, której

rendelhető, feltéve hogy annak a Szerződő Félnek a területén lakik, ahol a gyámi, illetőleg gondnoki tisztelet el kell látnia és kirendelése tegyjobban megfelelt a gyámolt, illetőleg gondnokolt érdekének.

38. cikk

(1) Ha az egyik Szerződő Fél olyan állampolgára érdekében, akinek a lakó-, illetőleg tartózkodási helye vagy vagyona a másik Szerződő Fél területén van, gyámsággal vagy gondnoksággal kapcsolatos intézkedések szükségesek, ennek a Szerződő Félnek a hatósága erről a szóbanlevő személy hazai hatóságát haladéktalanul értesíti.

(2) Halasztást nem tűrő esetekben a másik Szerződő Fél hatósága megfelelő ideiglenes intézkedéseket tehet, ezekről azonban a szóbanlevő személy hazai hatóságát haladéktalanul értesítenie kell. Az ideiglenes intézkedések addig maradnak hatályban, amíg a hazai hatóság eltérő határozatot nem hoz.

39. cikk

(1) A hazai hatóság felkérheti a másik Szerződő Fél illetékes hatóságát, hogy olyan személy érdekében, akinek a lakó-, illetőleg tartózkodási helye vagy vagyona a másik Szerződő Fél területén van, a gyámságot vagy gondnokságot gyakorolja, illetőleg bizonyos intézkedéseket legyen. A megkeresett hatóság a felt intézkedésekről a megkereső hatóságot a jelen Szerződés 3 cikkében meghatározott módon értesíti.

(2) A gyámsági vagy gondnoksági jogkör átruházása folytán eljáró hatóság a saját államának jogát alkalmazza, a jog- és cselekvőképesség tekintetében azonban annak a Szerződő Félnek a jogát kell alkalmazni, amelynek a gyámolt vagy gondnokolt állampolgára. Ez a hatóság személyállapotot érintő határozatok hozatalára nem jogosult, megadhatja azonban a gyámolt hazai joga szerint a házasságkötéshez szükséges engedélyt.

Gondnokság alá helyezés

40. cikk

A gondnokság alá helyezésre annak a Szerződő Félnek a jogát kell alkalmazni és e tekintetben annak a Szerződő Félnek a hatósága jár el, amelynek a gondnokság alá helyezendő személy állampolgára.

41. cikk

Ha az egyik Szerződő Fél hatósága azt állapítja meg, hogy a gondnokság alá helyezés feltételei a másik Szerződő Fél olyan állampolgárára vonatkozóan állnak fenn, akinek lakó- vagy tartózkodási helye a kérdéses hatóság területén van, erről a másik Szerződő Fél illetékes hatóságát értesíti. Ha az értesített hatóság közli, hogy a további intézkedések megtételét e személy lakó- vagy tartózkodási helye szerint illetékes hatóságnak engedi át, vagy három hónapon belül nem nyilatkozik, a lakó- vagy tartózkodási hely szerint illetékes hatóság a gondnokság alá helyezésre irányuló eljárást a saját államának joga szerint lefolytathatja, feltéve hogy a gondnokság alá helyezés oka annak a Szerződő Félnek

dana osoba jest obywatelem. Orzeczenie o ubezwłasnowolnieniu przesyła się właściwemu organowi drugiej Umawiającej się Strony.

Artykuł 42

W przypadkach nie cierpiących zwłoki organ miejsca zamieszkania lub pobytu osoby, która ma być ubezwłasnowolniona, a jest obywatelem drugiej Umawiającej się Strony, może wydać tymczasowe zarządzenia, konieczne dla ochrony tej osoby lub jej majątku. Odpisy tych zarządzeń przesyła się właściwemu organowi Umawiającej się Strony, której obywatelem jest ta osoba. Jeżeli organ ten orzeknie inaczej, zarządzenia podlegają uchyleniu.

Artykuł 43

Postanowienia artykułów 40 i 41 stosuje się odpowiednio do uchylenia ubezwłasnowolnienia.

Sprawy cywilne majątkowe

Artykuł 44

Forma czynności prawnej

1. Forma czynności prawnej podlega prawu, które właściwe jest dla samej czynności, jednak wystarczy zastosowanie prawa obowiązującego w miejscu sporządzenia czynności.

2. Forma czynności prawnej dotyczącej nieruchomości podlega prawu tej Umawiającej się Strony, na której obszarze nieruchomość jest położona.

Artykuł 45

Właściwość prawa i sądów w sprawach dotyczących nieruchomości

1. W sprawach dotyczących nieruchomości, nie wyłączając spraw o czynsz najmu i dzierżawy, właściwe są prawo i sądy Umawiającej się Strony, na której obszarze położona jest nieruchomość. Również w sprawach dotyczących praw rzeczowych ograniczonych na nieruchomościach właściwe są prawo i sądy Umawiającej się Strony, na której obszarze położona jest nieruchomość już obciążona lub mająca być obciążona takimi prawami.

2. Postanowienia ustępu 1 nie odnoszą się do stosunków majątkowych małżonków i spraw spadkowych.

Sprawy spadkowe

Artykuł 46

Zasada równouprawnienia

Obywatele jednej Umawiającej się Strony są zrównani z obywatelami drugiej Umawiającej się Strony, zamieszkałymi na obszarze swojego Państwa, pod względem dziedziczenia ustawowego lub na mocy rozporządzeń na wypadek śmierci, a także sporządzania oraz odwoływania rozporządzeń na wypadek śmierci — w stosunku do majątku położonego na obszarze drugiej Umawiającej się Strony.

Artykuł 47

Prawo właściwe

1. W sprawach spadkowych właściwe jest prawo Umawiającej się Strony, której obywatelem był spadkodawca w chwili śmierci.

a joga szerint is fennáll, amelynek ez a személy állampolgára. A gondnokság alá helyezéssel szülő határozatot meg kell küldeni a másik Szerződő Fél illetékes hatóságának.

42. cikk

Hatalasztási nem tűrő esetekben a gondnokság alá helyező személy lakó- vagy tartózkodási helye szerint illetékes hatóság a személynek vagy vagyonának védelmére ideiglenes intézkedéseket tehet akkor is, ha ez a személy a másik Szerződő Fél állampolgára. A vonatkozó határozat másolatát meg kell küldeni annak a Szerződő Félnek illetékes hatósága részére, amelynek ez a személy állampolgára. Ha ennek a Szerződő Félnek a hatósága másként határoz, ezeket az intézkedéseket hatályon kívül kell helyezni.

43. cikk

A 40. és 41. cikknek rendelkezéseit a gondnokság alá helyezés megszüntetésére megfelelően alkalmazni kell.

Polgári vagyoni jogok

44. cikk

A jogcselekmények alakításai

(1) A jogcselekmények alakításáira azt a jogot kell alkalmazni, amely magára a jogcselekményre irányadó, elegendő azonban a jogcselekmény helyén hatályos jog alkalmazása is.

(2) Az ingatlanokra vonatkozó jogcselekmények alakításaira az ingatlan fekvésének helye szerinti állam joga irányadó.

45. cikk

Ingatlanok tekintetében alkalmazandó jog és joghatóság

(1) Az ingatlanokra vonatkozó ügyekben, ideértve a bérleti és haszonbérleti ügyeket is, annak a Szerződő Félnek a jogát kell alkalmazni és azon Szerződő Fél bíróságának van joghatósága, amelynek a területén az ingatlan fekszik. A korlátozott dologi jogok tekintetében is annak a Szerződő Félnek a jogát kell alkalmazni és azon Szerződő Fél bíróságai járnak el, amelynek területén az említett jogokkal megterhelt vagy megterhelendő ingatlan fekszik.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakat a házassági vagyoni jogi és öröklési ügyekben nem kell alkalmazni.

Öröklési ügyek

46. cikk

Egyenlő elbánás elve

Az egyik Szerződő Fél állampolgárai a másik Szerződő Fél területén levő javakban való törvényes vagy végrendeleti öröklés, valamint a végrendeletek alkotása és visszavonása tekintetében a másik Szerződő Fél területén a belsődiékkal egyenlő elbánásban részesülnek.

47. cikk

Az alkalmazandó jog

(1) Öröklési ügyekben annak a Szerződő Félnek a jogát kell alkalmazni, amelynek az örökhagyó halálakor állampolgára volt.

2. Jeżeli prawo jednej z Umawiających się Stron, na której obszarze znajdują się przedmioty majątkowe należące do spadku, przewiduje ograniczenia w dziedziczeniu takich przedmiotów majątkowych przez obywateli tej Strony, wówczas ograniczenia te stosuje się również do obywateli drugiej Umawiającej się Strony.

Artykuł 48

Dziedziczenie państwa

Jeżeli według prawa jednej z Umawiających się Stron spadek przypada Państwu, wówczas ruchomości przypadają Stronie, której obywatelem był spadkodawca w chwili śmierci, nieruchomości zaś Stronie, na której obszarze są położone.

Artykuł 49

Rozporządzenia na wypadek śmierci

1. Formę rozporządzenia na wypadek śmierci ocenia się według prawa tej Umawiającej się Strony, której obywatelem był spadkodawca w czasie jego sporządzenia. Wystarczy jednak zachowanie prawa obowiązującego w miejscu, w którym rozporządzenie na wypadek śmierci zostało sporządzone. To samo stosuje się do odwołania rozporządzenia na wypadek śmierci.

2. Zdolność do dokonania rozporządzenia na wypadek śmierci i do jego odwołania ocenia się według prawa tej Umawiającej się Strony, której obywatelem był spadkodawca w czasie złożenia oświadczenia woli. Według tego prawa określa się również rodzaje rozporządzeń na wypadek śmierci.

3. Skutki prawne wad oświadczenia woli w rozporządzeniu na wypadek śmierci ocenia się według prawa Umawiającej się Strony, której obywatelem był spadkodawca w czasie dokonania tego rozporządzenia.

Artykuł 50

Właściwość organów w sprawach spadkowych

Do przeprowadzenia postępowania spadkowego oraz postępowania spornego o roszczenia spadkowe właściwe są organy tej Umawiającej się Strony, której obywatelem był spadkodawca w chwili śmierci. Jednak na wniosek spadkobiercy postępowanie spadkowe za zgodą wszystkich znanych spadkobierców przeprowadzają organy Umawiającej się Strony, na której obszarze znajduje się spadek.

Artykuł 51

Zawiadomienie o wypadkach śmierci

1. Jeżeli na obszarze jednej z Umawiających się Stron umrze obywatel drugiej Umawiającej się Strony, wówczas organy miejscowe zawiadomią o tym niezwłocznie przedstawicielstwo dyplomatyczne lub urząd konsularny drugiej Strony, przekazując mu posiadane informacje o spadkobiercach i zapisobiercach, o ich miejscu zamieszkania lub pobytu, o rozmiarach i wartości spadku oraz o istnieniu rozporządzenia na wypadek śmierci.

2. Jeżeli na obszarze jednej z Umawiających się Stron nastąpi otwarcie spadku i okaże się, że spadkobiercą lub zapisobiercą jest obywatel drugiej Umawiającej się Strony, wówczas organy miejscowe powiadomią o tym niezwłocznie przedstawicielstwo dyplomatyczne lub urząd konsularny tej Strony.

(2) Ha az egyik Szerződő Fél joga a területén levő hagyatéki javak tekintetében saját állampolgárainak öröklési jogát korlátozza, ezek a korlátozások a másik Szerződő Fél állampolgáira is kiterjednek.

48. cikk

Az állam öröklési joga

Ha a Szerződő Felek joga szerint a hagyaték az államra száll, az ingó hagyaték azt a Szerződő Felet illeti, amelynek az örökhagyó halálakor állampolgára volt, az ingatlan hagyaték pedig azt a Szerződő Felet, amelynek területén az ingatlan fekszik.

49. cikk

Végintézkedés

(1) A végintézkedés alakításaira annak a Szerződő Félnek a jogát kell alkalmazni, amelynek az örökhagyó a végintézkedés megtételekor állampolgára volt. Elegendő azonban, ha megtartják annak a helynek a jogszabályait, ahol a végintézkedést tették. Ugyanez vonatkozik a végintézkedés visszavonására is.

(2) A végintézkedés megtételére vagy visszavonására való képesség tekintetében annak a Szerződő Félinek joga irányadó, amelynek az örökhagyó az akaratkijelentés idején állampolgára volt. Ugyanez a jog irányadó a végintézkedések fajaira is.

(3) Az akaratihánynak a végintézkedésre gyakorolt joghatását annak a Szerződő Félinek a joga szerint kell elbírálni, amelynek az örökhagyó a végintézkedés megtétele idején állampolgára volt.

50. cikk

Joghatóság hagyatéki ügyekben

A hagyatéki eljárás lefolytatására, valamint az öröklési igényekkel kapcsolatos perekre azon Szerződő Fél hatóságának van joghatósága, amelynek az örökhagyó halálakor állampolgára volt. A hagyatéki eljárást azonban valamely örökös kérelmére — valamennyi ismert örökös hozzájárulásával — annak a Szerződő Félinek a hatósága folytatja le, amelynek a területén a hagyaték található.

51. cikk

Ertesítés a halálesetéről

(1) Ha az egyik Szerződő Fél területén a másik Szerződő Fél állampolgára meghal, a helyi hatóság a halálesetről haladéktalanul értesíti a másik Szerződő Fél diplomáciai vagy konzuli képviselét és közli mindazt, ami az örökösökre, hagyományosokra és azok lakó- vagy tartózkodási helyére, a hagyaték állagára és értékére, valamint a végintézkedésre vonatkozóan előtte ismeretes.

(2) Ha a hagyaték az egyik Szerződő Fél területén nyílik meg és kiderül, hogy az örökös vagy hagyományos a másik Szerződő Fél állampolgára, erről a helyi hatóság a másik Szerződő Fél diplomáciai vagy konzuli képviselét haladéktalanul értesíti.

Artykuł 52

Uprawnienia przedstawicielstw dyplomatycznych i urzędów konsularnych

Przedstawicielstwo dyplomatyczne lub urząd konsularny każdej z Umawiających się Stron są uprawnione bez szczególnych pełnomocnictw do zastępowania obywateli swego Państwa przed organami drugiej Umawiającej się Strony w postępowaniu spadkowym i w postępowaniu spornym o roszczenia spadkowe, jeżeli obywatele ci nie biorą udziału w postępowaniu i nie ustanowili pełnomocników.

Artykuł 53

Otwarcie i ogłoszenie rozporządzenia na wypadek śmierci

1. Do otwarcia i ogłoszenia rozporządzenia na wypadek śmierci właściwy jest organ spadkowy tej Umawiającej się Strony, w której posiadaniu rozporządzenie się znajduje. Odpis rozporządzenia oraz odpis protokołu o jego ogłoszeniu — a na wniosek również oryginał rozporządzenia — należy przestać właściwemu organowi tej Umawiającej się Strony, której obywatelem był spadkodawca w chwili śmierci.

2. Postanowienia ustępu 1 stosuje się również przy przestaniu protokołu przesłuchania świadków ustnego rozporządzenia na wypadek śmierci.

Artykuł 54

Zabezpieczenie spadku

1. Organy spadkowe Umawiających się Stron wdrażają zgodnie z prawem swojego Państwa zarządzenia konieczne do zabezpieczenia lub zarządu znajdującego się na ich obszarze spadku, który pozostał po obywatelu drugiej Umawiającej się Strony lub który przypada obywatelowi tej Strony.

2. O zarządzeniach określonych w ustępie 1 należy niezwłocznie zawiadomić właściwe przedstawicielstwo dyplomatyczne lub urząd konsularny, które mogą uczestniczyć przez swego pełnomocnika w postępowaniu w przedmiocie wydania tych zarządzeń.

3. Na wniosek organu spadkowego Umawiającej się Strony, której obywatelem był spadkodawca, zarządzenia wydane zgodnie z ustępem 1 podlegają uchyleniu.

Wydanie spadku

Artykuł 55

1. Jeżeli ruchome mienie spadkowe albo suma pieniężna uzyskana ze sprzedaży ruchomego lub nieruchomego mienia spadkowego podlega po ukończeniu postępowania spadkowego wydaniu spadkobiercom lub zapisobiercom będącym obywatelami drugiej Umawiającej się Strony, wówczas mienie to przekazuje się spadkobiercom lub zapisobiercom, jeżeli zaś nie biorą oni udziału w postępowaniu i nie ustanowili pełnomocnika, wydaje się je przedstawicielstwu dyplomatycznemu lub urzędowi konsularnemu tej Strony.

2. Mienie to może być przekazane spadkobiercom lub zapisobiercom, jeżeli:

a) roszczenia wierzycieli spadkodawcy zgłoszone w terminie ustanowionym przez prawo Umawiającej się Strony, gdzie położone jest mienie spadkowe, są zaspokojone lub

52. cikk

A diplomáciai vagy konzuli képviselői jogköre

A diplomáciai vagy konzuli képviselői a másik Szerződő Fél területén saját állampolgárait a hagyatéki eljárásban, valamint az örökléssel kapcsolatos perekben ennek a Szerződő Félnek a hatóságai előtt külön meghatalmazás nélkül képviselheti, feltéve hogy ezek az eljárásban nem vesznek részt és meghatalmazottat nem neveztek meg.

53. cikk

A végintézkedést tartalmazó okirat kihirdetése (felbontása)

(1) A végintézkedést tartalmazó okiratot annak a Szerződő Félnek hatósága hirdeti ki (bontja fel), amelynek birtokában az okirat van. Az okirat másolatát, valamint a kihirdetésről készült jegyzőkönyv másolatát — kezelemre az eredeti okiratot is — meg kell küldeni az örökhagyó illetékes hazai hatóságának.

(2) Az (1) bekezdés rendelkezéseit a szóbeli végrendelet tanúinak kihallgatásáról készült jegyzőkönyv tekintetében is megfelelően alkalmazni kell.

54. cikk

A hagyaték biztosítása

(1) Annak a Szerződő Félnek az illetékes hatósága, amelynek területén a másik Szerződő Fél állampolgára utján hagyaték maradt, köteles a hagyaték biztosítására és kezelésére szükséges intézkedéseket saját joga szerint megtenni. Ugyanez a kötelezettség terheli a Szerződő Felek illetékes hatóságait abban az esetben is, ha területükön olyan hagyaték nyílt meg, amelyben a másik Szerződő Fél állampolgára örökösöként vagy hagyományosként érdekelt.

(2) A diplomáciai vagy konzuli képviselőt az (1) bekezdés értelmében tett intézkedésekről haladéktalanul értesíteni kell; a képviselőt az intézkedések foganatosításánál kiküldöttje vagy meghatalmazottja útján közreműködhetik.

(3) Az örökhagyó hazai hatóságának megkeresésére az (1) bekezdés értelmében tett intézkedéseket meg kell szüntetni.

A hagyaték kiszolgáltatása

55. cikk

(1) Ha az ingó hagyatékot, vagy az ingó vagy ingatlan hagyatéki vagyontárgyak eladásából befolyt pénzüsszeget a hagyatéki eljárás lefolytatása után olyan örökösöknek vagy hagyományosoknak kell kiadni, akik a másik Szerződő Fél állampolgárai, a hagyatéki vagyontárgyakat vagy a befolyt pénzüsszeget az örökösöknek vagy hagyományosoknak — amennyiben pedig ezek nem vettek részt az eljárásban vagy meghatalmazottat nem neveztek meg — a másik Szerződő Fél diplomáciai vagy konzuli képviselőjének ki kell szolgáltatni.

(2) A hagyatéki vagyontárgyakat és a befolyt pénzüsszeget az örökösöknek vagy hagyományosoknak akkor lehet kiszolgáltatni, ha

a) az örökhagyó hitelezőinek minden olyan kövételését kielégítették vagy biztosították, amelyet annak a Szerződő Félnek a jogszabályaiban megállapított határ-

zabezpieczone, chyba że w ciągu sześciu miesięcy od dnia śmierci spadkodawcy nie zostanie udowodnione, że powyższe rozszczenia są prawnie uzasadnione lub że są rozpatrywane przez właściwe organy państwowe;

- b) zostały zapłacone lub zabezpieczone związane z dziedziczeniem podatki i inne daniny;
- c) właściwe organy wydały, o nie to jest konieczne, zezwolenie na wywóz mienia spadkowego lub przekazanie sum pieniężnych.

Artykuł 56

1. Jeżeli wartość ruchomego mienia spadkowego pozostałego po śmierci obywatela jednej z Umawiających się Stron, który zmarł na obszarze drugiej Umawiającej się Strony, nie przekracza według oceny organów tej Strony:

w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej 10 000 złotych,
w Węgierskiej Republice Ludowej 10 000 forintów,

a żadna z osób uprawnionych do spadku nie zamieszkuje na obszarze drugiej Umawiającej się Strony ani nie ustanowiła na tym obszarze swego pełnomocnika, wówczas mienie to przekazuje się bez przeprowadzenia postępowania spadkowego przedstawicielstwu dyplomatycznemu lub urzędowi konsularnemu Umawiającej się Strony, której obywatelem był zmarły. Przed wydaniem mienia spadkobiercom lub zapisobiercom przedstawicielstwo dyplomatyczne lub urząd konsularny zaspokoi lub zabezpieczy roszczenia wierzycieli spadkodawcy zgłoszone w terminie jednego miesiąca od dnia śmierci spadkodawcy.

2. Wysokość kwot określona w ustępie 1 może być zmniejszona przez Umawiające się Strony w drodze wymiany not.

3. Jeżeli obywatel jednej z Umawiających się Stron zmarł w czasie podróży na obszarze drugiej Umawiającej się Strony, nie posiadając na tym obszarze w chwili śmierci miejsca zamieszkania ani pobytu, wówczas rzeczy, które miał ze sobą, przekazuje się bez przeprowadzenia postępowania spadkowego przedstawicielstwu dyplomatycznemu lub urzędowi konsularnemu.

Uznawanie i wykonywanie orzeczeń

Artykuł 57

Uznawanie orzeczeń w sprawach niemajątkowych

1. Prawomocne orzeczenia organów jednej z Umawiających się Stron w sprawach niemajątkowych są prawnie skuteczne na obszarze drugiej Umawiającej się Strony bez przeprowadzania postępowania o uznanie, jeżeli w chwili uprawnienia się orzeczenia chociażby jedna ze stron procesowych była obywatelem Strony, której organ wydał orzeczenie, a żaden z organów drugiej Strony wcześniej nie orzekł prawomocnie w tej sprawie, ani też nie był wyłącznie właściwy według postanowień niniejszej Umowy.

2. Postanowienia ustępu 1 dotyczą również orzeczeń wydanych przed wejściem w życie niniejszej Umowy.

Uznawanie orzeczeń w sprawach majątkowych

Artykuł 58

Wydane na obszarze jednej z Umawiających się Stron prawomocne orzeczenia w sprawach cywilnych i rodzinnych odnoszące się do roszczeń majątkowych będą uznawane na obszarze drugiej Umawiającej się Strony, jeżeli wydane zostały po wejściu w życie niniejszej Umowy.

időn belül jelentettek be, amelynek területén a hagyatéki vagyon található; erre azonban nincs szükség, ha a hitelezők az örökgyó halálától számított hat hónapon belül nem bizonyították a szóbanlévő követelések jogosságát vagy nem igazolták, hogy igényük elbírálása az erre illetékes hatóság előtt folyamatban van;

- b) az öröklési adót és illetéket kifizették vagy biztosították;
- c) az illetékes hatóság — amennyiben erre szükség van — a hagyatéki vagyontárgyak kivételéhez, illetőleg a pénzösszeg átutalásához szükséges engedélyt megadta.

56. cikk

(1) Ha az egyik Szerződő Fél állampolgára a másik Szerződő Fél területén halt meg és a halála után maradt ingó hagyatéki értéke az utóbbi Szerződő Fél hatóságának értékelése szerint:

a Lengyel Népköztársaságban a 10 000 zlotyot,
a Magyar Népköztársaságban a 10 000 forintot

nem haladja meg és a másik Szerződő Fél területén nem laknak örökösre jogosult személyek, illetőleg ott képviselőjük nincsen, a hagyatéki ingóságokat hagyatéki eljárás lefolytatása nélkül az örökgyó hazája diplomáciai vagy konzuli képviselőének ki kell szolgáltatni. Mielőtt a hagyatéki ingóságokat az örökösök vagy hagyományosok részére kiadnák, a külképviseleti hatóság a hitelezők olyan követeléseit, amelyeket az örökgyó halála után egy hónapon belül jelentettek be, kielégíti vagy biztosítja.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott összegeket a Szerződő Felek jegyzékváltás útján megváltoztathatják.

(3) Ha az egyik Szerződő Fél állampolgára átmenetileg tartózkodik a másik Szerződő Fél területén, és ott meghal, a nála levő tárgyakat hagyatéki eljárás lefolytatása nélkül, a diplomáciai vagy konzuli képviselőnek ki kell szolgáltatni.

A határozatok elismerése és végrehajtása

57. cikk

Nem vagyoni jogi ügyekben hozott határozatok elismerése

(1) Az egyik Szerződő Fél hatósága által nem vagyoni jogi ügyben hozott jogerős határozat a másik Szerződő Fél területén külön elismerési eljárás nélkül érvényes, ha a határozat jogerőre emelkedésekor legalább a felek egyike annak az államnak a polgára, amelynek a hatósága a határozatot hozta és a másik Szerződő Fél valamelyik hatósága nem hozott korábban ugyanebben az ügyben jogerős határozatot, vagy a jelen Szerződés értelmében a Szerződő Fél hatóságának nincsen kizárólagos joghatósága.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakat a jelen Szerződés hatálybalépése előtt hozott határozatokra is alkalmazni kell.

Vagyoni jogi ügyekben hozott határozatok elismerése

58. cikk

Az egyik Szerződő Fél területén polgári és családjogi ügyekben vagyoni jogi igények tekintetében a jelen Szerződés hatálybalépése után hozott jogerős határozatokat a másik Szerződő Fél területén el kell ismerni.

Artykuł 59

1. Ugody sądowe zrównane są z prawomocnymi orzeczeniami w rozumieniu artykułu 58.

2. Orzeczenia sądów karnych w części dotyczącej rozstrzeżeń cywilnoprawnych przyznanych pokrzywdzonemu podlegają uznaniu w myśl artykułu 58.

Wykonanie orzeczeń

Artykuł 60

1. Na wniosek wierzyciela sąd Umawiającej się Strony, na której obszarze ma być prowadzona egzekucja, nada klauzulę wykonalności orzeczeniu (wykona orzeczenie) sądu drugiej Umawiającej się Strony, jeżeli orzeczenie to nadaje się do wykonania w trybie egzekucji, a postanowienia artykułu 63 nie stoją na przeszkodzie nadaniu klauzuli wykonalności (wykonaniu orzeczenia).

2. Wniosek należy złożyć w sądzie, który rozpoznał sprawę w pierwszej instancji lub we właściwym do załatwienia wniosku sądzie drugiej Umawiającej się Strony. Sąd, który rozpoznał sprawę w pierwszej instancji, przekazuje wniosek właściwemu sądowi drugiej Umawiającej się Strony w sposób określony w artykule 3 w celu załatwienia.

Artykuł 61

1. Do nadania klauzuli wykonalności (wykonania orzeczenia) i dalszego postępowania egzekucyjnego oraz do środków prawnych w zakresie obrony przeciwko egzekucji stosuje się przepisy tej Umawiającej się Strony, na której obszarze ma być prowadzona egzekucja. Właściwość rzeczową i miejscową sadu w tych sprawach określa również prawo tej Umawiającej się Strony. Przed sądem, który orzeka w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności (wykonania orzeczenia) dłużnik może korzystać ze środków prawnych w zakresie obrony przeciwko egzekucji, jeżeli to jest dopuszczalne według prawa Umawiającej się Strony, na której obszarze orzeczenie zostało wydane.

2. Jeżeli na obszarze Umawiającej się Strony, której sąd wydał orzeczenie, egzekucja została zawieszona na skutek skargi o wznowienie postępowania lub na skutek wniesienia nadzwyczajnego środka prawnego, należy zawiesić nadanie klauzuli wykonalności (wykonanie orzeczenia), jeżeli zaś tytuł wykonawczy został wydany, wówczas należy zawiesić egzekucję na obszarze tej Umawiającej się Strony, która wykonuje orzeczenie.

3. Przed rozstrzygnięciem wniosku o nadanie klauzuli wykonalności (wykonanie orzeczenia) sąd może wezwać strony do złożenia oświadczeń lub uzupełnienia braków oraz może je przesłuchać. Sąd może również zażądać wyjaśnień od sądu, który wydał orzeczenie.

Artykuł 62

Do wniosku o nadanie klauzuli wykonalności (wykonanie orzeczenia) należy dołączyć:

- a) wypis sentencji orzeczenia z poświadczeniem jego prawomocności;
- b) uwierzytelnione odpisy dokumentów, z których wynika, że dłużnikowi, który nie wziął udziału w postępowaniu, zostało we właściwym czasie i we właściwym sposób doręczone wezwanie lub inne urzędowe zawiadomienie o wszczęciu postępowania;
- c) uwierzytelnione tłumaczenia wniosku i dokumentów określonych w punktach a) i b).

59. cikk

(1) Az 58. cikkben említett jogerős határozatokkal egy tekintet alá esnek a bírói egyezségek.

(2) A büntetőbíróóságok határozatának a magánfél polgári jogi igényére vonatkozó részét az 58. cikk értelmében elismert határozatnak kell tekinteni.

A határozatok végrehajtása

60. cikk

(1) A hitelező kérelmére annak a Szerződő Félnek a bírósága, amelynek területén a végrehajtási eljárást meg kell indítani, a másik Szerződő Fél bírósága által hozott határozatot végrehajthatósági záradékkal látja el (a határozat végrehajtása iránt intézkedik), amennyiben a határozat végrehajtható és a végrehajthatósági záradék megadása (a végrehajtás) meglagadásának a 63. cikkben megállapított okai nem forognak fenn.

(2) A kérelmet az ügyben elsőfokon eljáró bíróságnál vagy a másik Szerződő Félnek a kérelem elintézésére illetékes bíróságánál kell benyújtani. Az elsőfokon eljáró bíróság a benyújtott kérelmet a 3. cikkben meghatározott módon a másik Szerződő Félnek az elintézésre illetékes bíróságához továbbítja.

61. cikk

(1) A végrehajthatósági záradékkal való ellátásra és a további végrehajtási eljárásra (a végrehajtási eljárás megindítására), valamint a végrehajtás elleni védekezés jogi eszközeire annak a Szerződő Félnek a jogat kell alkalmazni, amelynek területén a végrehajtási eljárást le kell folytatni. Ugyancsak ennek a Szerződő Félnek a joga állapítja meg a bíróság haláskorét és illetékességét. Az adós a végrehajthatósági záradék megadásáról (a végrehajtási eljárás megindításáról) határozó bíróság előtt a védekezésnek azokat a jogi eszközeit is igénybe veheti, amelyek annak a Szerződő Félnek a joga szerint érvényesíthetők, amelynek a területén a határozatot hozzák.

(2) Ha annak a Szerződő Félnek a területén, amelynek bírósága a határozatot hozta, perújítás vagy rendkívüli perújításlat következettében a végrehajtást felfüggesztették, a végrehajthatósági záradék megadását (a végrehajtást) a határozatot végrehajtó Szerződő Fél területén is fel kell függeszteni.

(3) Mielőtt a bíróság a végrehajthatósági záradék megadására (a végrehajtási eljárás megindítására) iránti kérelem felől határozna, a feleket nyilatkozattételre és hiánypótlásra hívhatja fel, továbbá meg is hallgathatja őket. Ezenkívül a bíróság felvilágosítást kérhet attól a bíróságtól, amely a határozatot hozta.

62. cikk

A végrehajthatósági záradék megadására (a végrehajtási eljárás megindítására) irányuló kérelemhez mellékelni kell:

- a) az ítélet rendelkező részének kiadmányát a jogerősre emelkedés igazolásával együtt,
- b) azoknak az okiratoknak hitelesített másolatát, amelyekből kitűnik, hogy az eljárásban részt nem vett adósnak az idézést vagy az eljárás megindításáról szóló egyéb értesítést kellő időben és kellő módon kézbesítették,
- c) a kérelem és az a) és b) pontokban említett okiratok hiteles fordítását.

Artykuł 63

Sąd odmówi nadania klauzuli wykonalności (wykonania orzeczenia), jeżeli:

- a) orzeczenie, którego wykonania żąda się, nie jest zaopatrzone w poświadczenia prawomocności;
- b) dłużnik nie brał udziału w postępowaniu i brak dowodu stwierdzającego, że jemu lub jego pełnomocnikowi zostało we właściwy sposób i we właściwym czasie co najmniej jeden raz doręczone wezwanie zgodnie z postanowieniami niniejszej Umowy lub jeżeli dłużnik był ograniczony w zdolności procesowej i nie miał przedstawiciela;
- c) sąd wezwanej Umawiającej się Strony wydał już prawomocne orzeczenie w postępowaniu między tymi samymi stronami na tej samej podstawie prawnej i co do tego samego roszczenia. Postanowienie to nie dotyczy przypadku, kiedy okoliczności, na podstawie których określona została ilość lub czas trwania świadczeń zasądzonych poprzednim orzeczeniem, uległy istotnej zmianie.

Artykuł 64

Do ustalenia i ściągnięcia kosztów związanych z egzekucją stosuje się przepisy o wykonywaniu orzeczeń sądów tej Umawiającej się Strony, na której obszarze orzeczenie zostaje wykonane.

Artykuł 65

Wydanie ruchomości obywatelom drugiej Umawiającej się Strony odbywa się z zachowaniem przepisów w zakresie wywozu przedmiotów, obowiązujących na obszarze tej Strony, która dokonuje wydania.

Rozdział 2

Obrót prawny w sprawach karnych

Artykuł 66

Przestępstwa uzasadniające wydanie

1. Umawiające się Strony wydają sobie wzajemnie na żądanie znajdujące się na ich obszarze osoby ścigane lub osoby, w stosunku do których ma być wykonana kara.

2. Wydanie następuje tylko z powodu takich czynów, które według prawa obu Umawiających się Stron są przestępstwami zagrożonymi karą pozbawienia wolności na okres powyżej jednego roku lub karą surowszą (przestępstwa uzasadniające wydanie) lub jeżeli prawomocny wyrok podlegający wykonaniu przewiduje karę powyżej jednego roku pozbawienia wolności.

Artykuł 67

Odmowa wydania

Wydanie nie nastąpi, jeżeli:

- a) osoba, której wydania żąda się, jest obywatelem wezwanej Umawiającej się Strony;
- b) osoba, której wydania żąda się, popełniła czyn przestępny na obszarze Strony wezwanej;
- c) postępowanie karne lub wykonanie kary na podstawie wyroku wydanego względem osoby, której wydania żąda się, jest według prawa Strony wezwanej niedopuszczalne z powodu przedawnienia lub innej okoliczności wyłączającej ściganie;

63. cikk

A bíróság a végrehajthatósági záradék megadását (a végrehajtási eljárás magindítását) megtagadja, ha

- a) a végrehajtani kért határozat jogerejét nem igazolták,
- b) az adós nem vett részt az eljárásban és nincs igazolva, hogy részére vagy meghatalmazotijának legalább egy alkalommal a jelen Szerződés rendelkezéseinek megfelelő módon és kelő időben kézbesítették az idézést, illetőleg perképességének hiánya esetén nem volt képviselve,
- c) a megkeresett Szerződő Fél bírósága ugyanazon felek között, ugyanazon a jogalapon, ugyanazon igény tárgyában már jogerős határozatot hozott. Ez a rendelkezés azonban nem vonatkozik arra az esetre, ha azok a körülmények, amelyek alapján a korábbi határozat a szolgáltatás mennyiségét vagy tartamát megállapította, lényegesen megváltoztak.

64. cikk

A végrehajtási költségek megállapítására és behajtására annak a Szerződő Félnek a jogszabályai irányadók, amelynek területén a határozatot végre kell hajtani.

65. cikk

Ha az egyik Szerződő Fél területén lévő ingóságokat a másik Szerződő Fél állampolgárai részére kell kiadni, az ingóságok kivételére az előbbi Szerződő Fél jogszabályai irányadók.

II. Fejezet

Bűnügyi jogsegély

66. cikk

Kiadatási büntettek

(1) A Szerződő Felek kérelemre kiadják egymásnak a területükön tartózkodó azokat a személyeket, akik ellen büntető eljárás indult, vagy akikkel szemben büntetést kell végrehajtani.

(2) A kiadatásnak csak olyan cselekmény miatt van helye, amely mindkét Szerződő Fél joga szerint büntett, és amely egy évet meghaladó szabadságvesztésbüntetéssel vagy ennél súlyosabb büntetéssel büntetendő (kiadatási büntett), vagy ha a végrehajtandó jogeros ítélet egy évet meghaladó szabadságvesztésbüntetést állapít meg.

67. cikk

A kiadatás megtagadása

Kiadatásnak nincs helye, ha

- a) a kiadni kért személy a megkeresett Szerződő Fél állampolgára,
- b) a kiadni kért személy a büntettet a megkeresett Szerződő Fél területén követte el,
- c) a megkeresett Szerződő Fél joga szerint elévülés vagy a büntethetőséget kizáró egyéb ok következtében a kiadni kért személy ellen a büntető eljárást nem lehet lefolytatni, illetőleg vele szemben az ítéletben kiszabott büntetést nem lehet végrehajtani,

- d) przeciwko osobie, której wydania żąda się, zapadł w sądzie Strony wezwanej wyrok prawomocny lub nieprawomocny z powodu tego samego czynu przestępnego lub sąd ten zaniechał postępowania karnego z uzasadnionej przyczyny;
- e) czyn przestępny podlega według prawa którejkolwiek z Umawiających się Stron ściganiu w trybie oskarżenia prywatnego, chyba że zgodnie z ustawą postępowania karnego Strony wzywającej nastąpiło objęcie oskarżenia przez prokuratora.

Artykuł 68

Przejęcie ścigania

1. Każda z Umawiających się Stron zobowiązuje się na wniosek drugiej Strony wszcząć postępowanie karne według własnego prawa przeciwko swemu obywatelowi, jeżeli dopuścił się na obszarze drugiej Umawiającej się Strony czynu przestępnego uzasadniającego wydanie. Do wniosku należy dołączyć dokumenty stwierdzające popełnienie czynu przestępnego.

2. Do czasu wniesienia aktu oskarżenia wniosek o wszczęcie postępowania karnego kieruje Prokurator Generalny jednej Umawiającej się Strony do Prokuratora Generalnego drugiej Strony. Po wniesieniu aktu oskarżenia wniosek kieruje Minister Sprawiedliwości jednej Umawiającej się Strony do Ministra Sprawiedliwości drugiej Strony.

3. Wezwana Umawiająca się Strona zawiadamia o wyniku postępowania Stronę wzywającą; jeżeli został wydany wyrok, należy przesłać jego odpis.

Artykuł 69

Porozumiewanie się w sprawie wydania

W sprawach o wydanie Ministrowie Sprawiedliwości Umawiających się Stron porozumiewają się bezpośrednio. Również bezpośrednio w zakresie swoich uprawnień porozumiewają się Prokuratorzy Generalni obu Stron.

Artykuł 70

Wnioski o wydanie

1. Do wniosku o wydanie w celu przeprowadzenia postępowania karnego należy dołączyć uwierzytelniony odpis postanowienia o tymczasowym aresztowaniu oraz opis okoliczności popełnienia przestępstwa, a także tekst przepisów prawnych, dotyczących przestępstwa uzasadniającego wydanie i przewidzianej kary; przy przestępstwach przeciwko mieniu należy nadto podać wysokość szkody wynikającej z przestępstwa lub szkody, którą przestępstwo mogło spowodować.

2. Do wniosku o wydanie celem wykonania kary należy dołączyć odpis wyroku z uzasadnieniem, zaopatrzone w poświadczenie prawomocności, jak również tekst przepisów prawnych dotyczących popełnionego przestępstwa.

3. Do wniosku o wydanie należy w miarę możliwości dołączyć opis osoby, która ma być wydana, dane o jej stosunkach osobistych i obywatelstwie oraz o miejscu pobytu, jak również fotografie i odciski palców.

4. Strona wzywająca nie ma obowiązku przedłożenia Stronie wezwanej łącznie z wnioskiem dowodów winy osoby, której wydania się żąda.

d) a kiadni kért személy ellen a megkeresett Szerződő Fél bírósága ugyanazon büntett miatt már jogerős vagy nem jogerős ítéletet hozott, vagy az eljárást érdemi okból megszüntette,

e) a büntett bármelyik Szerződő Fél joga szerint magánvádra üldözendő, kivéve ha a megkereső Szerződő Fél büntető perrendtartásának megfelelően az ügyész a vád képviselőt átvette.

68. cikk

A büntető eljárás átvétele

(1) A Szerződő Felek kötelezik magukat, hogy a másik Szerződő Fél kérelmére saját joguk szerint büntető eljárást indítanak olyan állampolgáraik ellen, akik a másik Szerződő Fél területén kiadatási büntettet követtek el. A kérelemhez csatolni kell a büntett elkövetésére vonatkozó okirati bizonyítékokat.

(2) Vádemelés előtt a büntető eljárás megindítására irányuló megkeresést az egyik Szerződő Fél legfőbb ügyésze a másik Szerződő Fél legfőbb ügyészéhez intézi. Vádemelés után a megkeresést az egyik Szerződő Fél igazságügyminisztere a másik Szerződő Fél igazságügyminiszterének küldi meg.

(3) A megkeresett Szerződő Fél az eljárás eredményéről a megkereső Szerződő Felet értesíti, ítélethozatal esetén az ítélet másolatát is megküldi.

69. cikk

Érintkezés kiadatási ügyekben

Kiadatási ügyekben a Szerződő Felek igazságügyminiszterei közvetlenül érintkeznek egymással. A Szerződő Felek legfőbb ügyészei ezekben az ügyekben — hatáskörükön belül — szintén közvetlenül érintkeznek egymással.

70. cikk

Kiadatási kérelem

(1) A büntető eljárás lefolytatására irányuló kiadatási kérelemhez csatolni kell az elfogató parancs hiteles másolatát, valamint a büntett tényállásának leírását, továbbá a kiadatási büntettré és annak büntetésére vonatkozó jogszabályok szövegét; a vagyon elleni büntettek esetében ezenkívül közölni kell a büntett által okozott kár összegét vagy azt a kárt, amelyet a büntett okozhatott volna.

(2) A büntetés végrehajtására irányuló kiadatási kérelemhez csatolni kell az indokolással ellátott ítélet másolatát a jogerőre emelkedés igazolásával együtt, továbbá az elítelt által elkövetett bűncselekményekre vonatkozó jogszabályok szövegét.

(3) A kiadatási kérelemhez — lehetőség szerint — csatolni kell a kiadni kért személy leírását, közölni kell a személyi adatait, állampolgárságát, valamint a tartózkodási helyére vonatkozó adatokat, továbbá mellékelni kell a fényképét és ujjlenyomatát is.

(4) A megkereső Szerződő Fél nem köteles a kiadni kért személy bűnösségére vonatkozó bizonyítékokat a kérelemhez mellékelni.

Artykuł 71

Uzupełnienie wniosku o wydanie

Jeżeli nadesłane dane nie są wystarczające do uwzględnienia wniosku o wydanie, Strona wezwana może żądać uzupełnienia. Strona ta może określić Stronie wzywającej termin od jednego do dwóch miesięcy do nadesłania uzupełniających danych. Na wniosek Strony wzywającej termin może być przedłużony.

Artykuł 72

Areszt ekstradycyjny

Po otrzymaniu wniosku o wydanie Strona wezwana niezwłocznie podejmuje środki celem aresztowania osoby, której wniosek dotyczy, z wyjątkiem przypadku, kiedy zgodnie z niniejszą Umową nie ma zastosowania wydanie.

Artykuł 73

Tymczasowy areszt ekstradycyjny

1. Przed wplynięciem wniosku o wydanie, jeżeli Strona wzywająca o to wystąpi, można zastosować tymczasowe aresztowanie osoby pod warunkiem, że Strona ta równocześnie powiadomi o wydaniu co do tej osoby postanowienia o aresztowaniu lub o wydaniu prawomocnego wyroku oraz zapowie nadesłanie wniosku o wydanie. Wystąpienie takie może być przesłane pocztą, telegraficznie, telefonicznie lub drogą radiową.

2. Właściwe organy Umawiających się Stron mogą również tymczasowo aresztować bez takiego wniosku osobę, co do której istnieje poważne podejrzenie, że popełniła na obszarze drugiej Strony czyn przestępny uzasadniający jej wydanie zgodnie z niniejszą Umową.

3. O aresztowaniu na podstawie ustępu 1 lub 2 należy niezwłocznie powiadomić drugą Umawiającą się Stronę.

Artykuł 74

Uchylenie aresztu ekstradycyjnego

1. Jeżeli nastąpiło aresztowanie na podstawie wniosku o wydanie, a wzywająca Umawiająca się Strona nie udzieli w terminie określonym w artykule 71 wyjaśnień koniecznych do uzupełnienia wniosku, wówczas wezwana Umawiająca się Strona może zwolnić osobę aresztowaną.

2. W przypadku określonym w artykule 73 może nastąpić uchylenie tymczasowego aresztowania, jeżeli w ciągu dwóch miesięcy od wysłania zawiadomienia o aresztowaniu nie wpłynię wniosku o wydanie.

3. O uchyleniu aresztu ekstradycyjnego powiadamia się drugą Umawiającą się Stronę.

Artykuł 75

Odroczenie wydania

Jeżeli przeciwko osobie, której dotyczy wniosek o wydanie, wszczęto na obszarze wezwanej Umawiającej się Strony postępowanie karne z powodu innego czynu przestępnego albo została ona skazana za inny czyn przestępny, wówczas wydanie odracza się do czasu ukończenia postępowania bądź odbycia lub darowania kary.

71. cikk

A kiadási kérelem kiegészítése

Ha a közölt adatok a kiadási kérelem elintézéséhez nem elegendők, a megkeresett Szerződő Fél azok kiegészítését kérheti. A megkeresett Szerződő Fél a megkereső Szerződő Fél számára a kiegészítő adatok közlésére egytől két hónapig terjedő határidőt állapíthat meg; kérelemre ez a határidő meghosszabbítható.

72. cikk

Kiadási letartóztatás

A kiadási kérelem megérkezése után a megkeresett Szerződő Fél a kiadni kért személy letartóztatása iránt haladéktalanul intézkedik, kivéve ha a jelen Szerződés értelmében kiadásnak nincs helye.

73. cikk

Ideiglenes kiadási letartóztatás

(1) A kiadási kérelem megérkezése előtt is ideiglenes letartóztatásba lehet helyezni azt, akinek a letartóztatását a megkereső Szerződő Fél annak közlésével kéri, hogy elne elfogató parancsot bocsátottak ki vagy jogerős ítéletet hoztak és ezen az alapon kiadási kérelmet fog előterjeszteni. Ezt a kérelmet posta, táviró, távbeszélő vagy rádió útján lehet előterjeszteni.

(2) A Szerződő Felek illetékes hatóságai ilyen kérelem nélkül is ideiglenes letartóztatásba helyezhetik azt, aki alaposan gyanúsítható azzal, hogy a másik Szerződő Fél területén olyan bűntettet követett el, amely miatt a jelen Szerződés értelmében kiadásnak van helye.

(3) Az (1) és (2) bekezdés alapján foganatosított letartóztatásról a másik Szerződő Felet haladéktalanul értesíteni kell.

74. cikk

A kiadási letartóztatás megszüntetése

(1) Ha a kiadási kérelem folytán a letartóztatást foganatosították és a megkereső Szerződő Fél a részére a 71. cikkben megállapított határidőn belül nem adja meg a kiadási kérelem kiegészítéséhez szükséges felvilágosításokat, a megkeresett Szerződő Fél a letartóztatott személyt szabadlábra helyezheti.

(2) A 73. cikk értelmében foganatosított ideiglenes letartóztatást meg lehet szüntetni, ha a kiadási kérelem a letartóztatásról szóló értesítés elküldésétől számított két hónapon belül nem érkezik meg.

(3) A kiadási letartóztatás megszüntetéséről a másik Szerződő Felet értesíteni kell.

75. cikk

A kiadás elhalasztása

Ha a kiadni kért személy ellen a megkeresett Szerződő Fél területén más bűntett miatt büntető eljárás van folyamatban, vagy őt más bűntett miatt elítélték, a kiadást mindaddig el kell halasztani, amíg az eljárást befejezték, illetőleg az ítéletet végrehajtották vagy a büntetést elengedték.

Artykuł 76

Wydanie czasowe

1. W przypadku określonym w artykule 75 na wniosek wzywającej Umawiającej się Strony wydaje się czasowo osobę podlegającą wydaniu, jeżeli z powodu odroczenia wydania nastąpiłoby przedawnienie lub mogłyby powstać inne ujemne skutki dla postępowania karnego.

2. Osobę wydaną czasowo przekazuje się z powrotem po przeprowadzeniu postępowania karnego, które stanowiło podstawę czasowego wydania.

Artykuł 77

Zbieg wniosków o wydanie

W przypadku zgłoszenia wniosków o wydanie przez kilka państw Strona wezwana rozstrzyga, który z tych wniosków należy uwzględnić.

Artykuł 78

Ograniczenie ścigania osoby wydanej

1. Przeciwnie osobie wydanej nie może być bez zgody Strony wezwanej prowadzone postępowanie karne, ani nie może ona być wydana trzeciemu państwu w związku z innym czynem przestępnym popełnionym przed wydaniem, jeżeli wydanie nie nastąpiło z powodu tego czynu. Nie można odmówić zgody na przeprowadzenie postępowania karnego z powodu czynu przestępnego popełnionego na obszarze wzywającej Umawiającej się Strony, co do którego istnieje obowiązek wydania na podstawie niniejszej Umowy.

2. Zgoda wezwanej Umawiającej się Strony jest zbędna, jeżeli:

- a) osoba wydana nie opuści obszaru Strony wzywającej w ciągu miesiąca od ukończenia postępowania karnego, a w przypadku skazania — w ciągu miesiąca od odbycia lub darowania kary; do okresu tego nie wlicza się czasu, w którym osoba wydana nie mogła bez swej winy opuścić obszaru Strony wzywającej;
- b) osoba wydana opuściła obszar Strony wzywającej, lecz dobrowolnie na ten obszar powróciła;
- c) osoba wydana złoży przed sądem oświadczenie, że zgadza się na przeprowadzenie postępowania karnego; wówczas przesyła się wezwanej Umawiającej się Stronie uwierzytelniony odpis protokołu zawierającego to oświadczenie.

Artykuł 79

Wydanie

Wezwana Umawiająca się Strona zawiadamia Stronę wzywającą o miejscu i czasie wydania. Osobę, która ma być wydana, można zwolnić z aresztu, jeżeli Strona wzywająca nie przejmie jej w ciągu miesiąca od wysłania zawiadomienia.

Artykuł 80

Ponowne wydanie

Jeżeli osoba wydana uchyli się od postępowania karnego i powróci na obszar wezwanej Umawiającej się Strony, nie jest konieczne przedstawienie nowego wniosku dla ponownego jej wydania. Strona wezwana decyduje o wydaniu na pod-

76. cikk

Ideiglenes átadás

(1) A megkereső Szerződő Fél kérelmére a kiadni kért személyt a 75. cikkben említett esetben is ideiglenesen át kell adni, ha a kiadatás elhalasztása következtében elévülés állna be vagy az a büntető eljárás lefolytatását hátráltatná.

(2) Az ideiglenesen átadott személyt annak a büntető eljárásnak a lefolytatása után, amelynek céljára az átadás történt, vissza kell szállítani.

77. cikk

Több kiadatási kérelem

Ha több állam terjeszt elő kiadatási kérelmet, a megkeresett Szerződő Fél dönti el, hogy melyik kérelemnek tesz eleget.

78. cikk

A kiadott személy felelősségvonnásának korlátai

(1) A kiadott személy a kiadatás előtt elkövetett olyan bűntett miatt, amelyre a kiadatás nem terjed ki, a megkeresett Szerződő Fél hozzájárulása nélkül büntető eljárás alá nem vonható és harmadik államnak ki nem adható. Nem lehet megtagadni a büntető eljárás lefolytatásához a hozzájárulást a megkereső Szerződő Fél területén elkövetett olyan bűntett miatt, amelyre a jelen Szerződés értelmében kiadatási kötelezettség áll fenn.

(2) Nincs szükség a megkeresett Szerződő Fél hozzájárulására, ha

- a) a kiadott személy a megkereső Szerződő Fél területét a büntető eljárás befejezése, elítélése esetén pedig a büntetés kitöltése vagy elengedése után egy hónapon belül nem hagyja el; ebbe a határidőbe nem számít be az az idő amely alatt a kiadott személy a megkereső Szerződő Fél területét önhibáján kívül nem tudta elhagyni,
- b) a kiadott személy a megkereső Szerződő Fél területéről eltávozott, de oda önként visszatért,
- c) a kiadott személy a bíróság előtt tett nyilatkozatában hozzájárul a büntető eljárás lefolytatásához; a nyilatkozatot tartalmazó jegyzőkönyv hiteles másolatát a megkeresett Szerződő Félnek meg kell küldeni.

79. cikk

Átadás

A megkeresett Szerződő Fél a megkereső Szerződő Felet az átadás helyéről és idejéről értesíti. A kiadni kért személyt szabadlábba lehet helyezni, ha őt a megkereső Szerződő Fél az értesítés elküldésétől számított egy hónapon belül nem veszi át.

80. cikk

Ismételt kiadatás

Ha a kiadott személy a büntető eljárás alól kivonja magát és visszatér a megkeresett Szerződő Fél területére, a kiadás után újabb kérelmet nem kell előterjeszteni. A megkeresett Szerződő Fél a kiadatásról a már megküldött kiadatási kére-

stawie dokumentów (artykuł 70) załączonych do przesłanego już wniosku. Wezwana Strona może przed powzięciem decyzji o wydaniu na podstawie artykułu 71 prosić Stronę wzywającą o wyjaśnienie, czy w międzyczasie nie zaniechała ścigania popełnionego przez oskarżonego czynu przestępczego.

Artykuł 81

Tranzyt

1. Każda z Umawiających się Stron zobowiązuje się, że na wniosek drugiej Strony dokona przewozu przez swój obszar tych osób, które państwo trzecie zamierza wydać drugiej Stronie. Nie ma obowiązku dokonania przewozu, jeżeli według postanowień niniejszej Umowy nie powstałby obowiązek wydania.

2. Wniosek o przewóz zgłasza się i załatwia na zasadach przewidzianych dla wniosków o wydanie.

3. Organy wezwanej Umawiającej się Strony dokonują przewozu w taki sposób, jaki im najbardziej odpowiada.

Artykuł 82

Zawiadomienie o wyniku postępowania karnego

Strona wzywająca zawiadamia Stronę wezwaną o wyniku postępowania karnego przeciwko wydanej osobie. Jeżeli przeciwko tej osobie zapadł wyrok, należy po uprawomocnieniu się przesłać jego odpis. Dotyczy to również przypadków określonych w artykule 78.

Artykuł 83

Koszty

Koszty wydania ponosi ta z Umawiających się Stron, na której obszarze powstały, natomiast koszty przewozu (artykuł 91) obciążają Stronę wzywającą.

Artykuł 84

Czasowe przekazanie osób pozbawionych wolności

1. Jeżeli wezwana w charakterze świadka lub biegłego osoba jest pozbawiona wolności na obszarze Strony wezwanej i nie wniesiono przeciwko niej aktu oskarżenia, Prokurator Generalny Strony wezwanej może zarządzić przekazanie tej osoby na obszar Strony wzywającej. Po wniesieniu aktu oskarżenia o przekazaniu decyduje Minister Sprawiedliwości wezwanej Umawiającej się Strony. Przekazana osoba pozostaje nadal pozbawiona wolności i po przesłuchaniu przekazuje się ją niezwłocznie z powrotem.

2. Jeżeli zachodzi potrzeba przesłuchania przez organy Strony wzywającej w charakterze świadka lub biegłego osoby pozbawionej wolności na obszarze państwa trzeciego, Minister Sprawiedliwości Strony wezwanej udzieli zezwolenia na przewóz tej osoby tam i z powrotem przez obszar wezwanej Umawiającej się Strony. Ochrona określona w artykule 7 ma również zastosowanie do świadka lub biegłego, który podlega przewiezieniu.

lemhez csatolt iratok (70. cikk) alapján dönt. A megkeresett Szerződő Fél, mielőtt a kiadatásról határozna, a 71. cikk értelmében a megkereső Szerződő Feltől feivilágosítást kérhet arról, hogy a terhelt által elkövetett buntelt büntethetősége idoközben nem szunt-e meg.

81. cikk

Átszállítás

(1) Az egyik Szerződő Fél azokat a személyeket, akiket harmadik állam a másik Szerződő Fél részére kíván adni, ennek a Szerződő Félnek a kérelmére saját területén átszállítja. Az átszállítás kötelezettsége nem áll fenn, ha a jelen Szerződés értelmében kiadatásnak nincs helye.

(2) Az átszállítás iránti kérelmet ugyanugy kell előterjeszteni és elintézni, mint a kiadatási kérelmet.

(3) A megkeresett Szerződő Fél hatóságai az átszállítást a nekik legmegfelelőbb módon foganatosítják.

82. cikk

A büntető eljárás eredményének közlése

A megkereső Szerződő Fél a megkeresett Szerződő Félrel a kiadott személy ellen lefolytatott büntető eljárás eredményéről értesíti. Ha a kiadott személy ellen ítéletet hoztak, arról, a jogerőre emelkedés után másolatot kell küldeni. Ez a kötelezettség a jelen Szerződés 78. cikkében meghatározott esetekre is kiterjed.

83 cikk

Költségek

A kiadatás költségeit az a Szerződő Fél viseli, amelynek területén azok felmerültek, míg az átszállítás költségei (81. cikk) a megkereső Szerződő Félrel terhelt.

84. cikk

Letartóztatottak ideiglenes átszállítása

(1) Ha a tanuként vagy szakértőként idézett személy a megkeresett Szerződő Fél területén letartóztatásban van és ellene még nem emeltek vádat, ennek a Szerződő Félnek a legfőbb ügyésze elrendelheti a megkereső Szerződő Fél területére való átszállítást. A vádemelés után az átszállításról a megkeresett Szerződő Fél igazságügyminisztere dönt. Az átszállított személyt továbbra is letartóztatásban kell tartani és kiballgatása után haladéktalanul vissza kell szállítani.

(2) Ha a megkereső Szerződő Fél hatósága olyan személyt kíván tanuként vagy szakértőként kihallgatni, aki harmadik állam területén letartóztatásban van, a megkeresett Szerződő Fél területén való át- és visszaszállítást ennek a Szerződő Félnek az igazságügyminisztere engedélyezi. A Szerződés 7. cikkében említett védelem az átszállított tanut és szakértőt is megilleti.

Artykuł 85

Wydawanie przedmiotów

1. Przedmioty uzyskane przez przestępcę na skutek czynu przestępnego uzasadniającego wydanie lub przedmioty uzyskane jako ich równowartość, a także wszelkie inne przedmioty znajdujące się w posiadaniu organów Strony wezwanej i mogące służyć jako dowody w sprawie, przekazuje się na wniosek wzywającej Umawiającej się Strony nawet w przypadku, jeżeli wydania przestępcy nie można dokonać z powodu jego śmierci lub innej okoliczności wyłączającej ściganie.

2. Wezwana Umawiająca się Strona może czasowo zatrzymać podlegające przekazaniu przedmioty, jeżeli są one potrzebne w innym postępowaniu karnym.

3. Prawa osób trzecich do przedmiotów podlegających wydaniu pozostają nienaruszone. Przedmioty te po ukończeniu postępowania zwraca się bezpłatnie wezwanej Umawiającej się Stronie celem wydania ich osobom uprawnionym.

4. W przypadkach wydawania przedmiotów w myśli poprzedzających ustępów postanowienia artykułu 20 nie mają zastosowania.

Artykuł 86

Zawiadomienie o skazaniu

1. Umawiające się Strony będą sobie przysyłać zawiadomienia o prawomocnych wyrokach skazujących, wydanych przez sądy jednej Umawiającej się Strony wobec obywateli drugiej Umawiającej się Strony. Dotyczy to również późniejszych orzeczeń odnoszących się do wspomnianych wyroków.

2. Przesyłanie zawiadomień następuje w ten sposób, że centralne organy obu Umawiających się Stron, w których prowadzi się rejestry skazanych, przysyłają sobie raz na kwartał odpowiednie wyciągi z tych rejestrów.

Artykuł 87

Informacje z rejestru skazanych

Na zapytania sądów i prokuratur jednej Umawiającej się Strony centralne organy drugiej Umawiającej się Strony, w których prowadzi się rejestry skazanych, udzielają wolnych od opłat informacji z tych rejestrów.

CZĘŚĆ TRZECIA

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Artykuł 88

1. Umowa niniejsza podlega ratyfikacji i wejdzie w życie po upływie trzydziestu dni od dnia wymiany dokumentów ratyfikacyjnych, która nastąpi w możliwie najkrótszym czasie w Warszawie.

2. Umowa niniejsza zawarta jest na okres pięciu lat, licząc od dnia jej wejścia w życie. Ulega ona automatycznie przedłużeniu na dalsze pięcioletnie okresy, o ile jedna z Umawiających się Stron nie wypowie jej na sześć miesięcy przed upływem tego okresu.

85. cikk

Tárgyak kiadása

(1) A megkeresett Szerződő Fél birtokában lévő azokat a tárgyakat, amelyek a bűncselekmény elkövetőjéhez a kiadás alapjául szolgáló büntett következtében kerültek, vagy amelyeket az elkövető ilyen tárgyak ellenértékéért szerzett meg valamint minden más olyan tárgyat, amely az ügyben bizonyítékul használható fel, a megkereső Szerződő Félnek — kérelemre — akkor is ki kell adni, ha az elkövető meghalt vagy más büntethetőséget kizáró ok fennállása következtében nem adható ki.

(2) A megkeresett Szerződő Fél az átadni kért tárgyakat ideiglenesen visszatarthatja, ha azokra más büntető eljárásban szükség van.

(3) Harmadik személynek az átadni kért tárgyra vonatkozó joga értelmetlen marad. Ezeket a tárgyakat a büntető eljárás befejezése után a jogosult részére történő kiszolgáltatás végett a megkeresett Szerződő Félnek díjmentesen vissza kell adni.

(4) A 20. cikkben foglaltak nem alkalmazhatók azokra az esetekre, amikor a Szerződő Felek bűncselekményről származó tárgyakat adnak ki egymásnak.

86. cikk

A büntetések közlése

(1) A Szerződő Felek kölcsönösen tájékoztatják egymást az egyik Szerződő Fél bíróságai által a másik Szerződő Fél állampolgárainak bűnösségét megállapító jogerős ítéletekről. Ezt a rendelkezést az említett ítéleteket érintő későbbi határozatokra is alkalmazni kell.

(2) A tájékoztatás úgy történik, hogy a Szerződő Felek központi bünygyi nyilvántartó hatóságai a nyilvántartásokról készült kivonatokat negyedévenként megküldik egymásnak.

87. cikk

Tájékoztatás a bünygyi nyilvántartásról

Az egyik Szerződő Fél bíróságainak és ügyészégeinek megkeresésére a másik Szerződő Fél központi bünygyi nyilvántartó hatósága a nyilvántartás adatairól díjmentes tájékoztatást ad.

HARMADIK RÉSZ

ZÁRÓRENDELKEZÉSEK

88. cikk

(1) A jelen Szerződést meg kell erősíteni, a Szerződés a megerősítő okiratok kicserélésétől számított harminc nap elteltével lép hatályba; a megerősítő okiratokat a lehető legkorábbi időn belülVarsóban kell kicserélni.

(2) A jelen Szerződés hatálybalépésének napjától számított öt évig marad hatályban. Ha a szerződést az említett időtartam lejártá előtt legalább hat hónappal az egyik Szerződő Fél sem mondja fel, a Szerződés hatálya mindenkor további öt-öt évre meghosszabbodik.

Artykuł 89

89. cikk

Z dniem wejścia w życie niniejszej Umowy traci moc umowa między Polską a Węgrami o ekstradycji i pomocy prawnej w sprawach karnych, podpisana w Budapeszcie dnia 24 kwietnia 1936 roku.

Umowę niniejszą sporządzono dnia 6 marca 1959 roku w Budapeszcie w dwóch egzemplarzach, każdy w językach polskim i węgierskim, przy czym oba teksty mają jednakową moc obowiązującą.

Na dowód czego wyżej wymienieni Pełnomocnicy podpisali niniejszą Umowę i zaopatrzyli ją pieczęciami.

A jelen Szerződés hatálybalépésével a Budapesten az 1936 évi április hó 24. napon Lengyelország és Magyarország között kötött kiadatási és bírósági bunügyi jogsegélyegyezmény hatályát veszti.

A jelen Szerződés Budapesten az 1959 évi március hó 6 napon készült két példányban, mindkettő lengyel és magyar nyelven; mindkét példány egyaránt hiteles.

Ennek hiteléül a Meghatalmazottak a jelen Szerződést aláírtak és pecsétjükkel ellátták.

Z upoważnienia
Rady Państwa Polskiej
Rzeczypospolitej Ludowej

Z upoważnienia
Rady Prezydtalnej Węgierskiej
Republiki Ludowej

a Lengyel Népköztársaság
Államtanácsa nevében:

a Magyar Népköztársaság
Elnöki Tanácsa nevében:

Adam Willmann

Dr. Ferenc Nezvöl

Adam Willmann

Dr. Ferenc Nezvöl

Po zaznajomieniu się z powyższą Umową Rada Państwa uznała ją i uznaje za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych; oświadcza, że jest ona przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona, oraz przyrzeka, że będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został Akt niniejszy opatrzony pieczęcią Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Dano w Warszawie, dnia 23 grudnia 1959 roku.

Przewodniczący Rady Państwa: *A. Zawadzki*

L. S.

Minister Spraw Zagranicznych: *A. Rapacki*